

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trst, Vico delle Rose, 7 - tel. 414646

Polletna naročnina L. 1.750

Letna naročnina L. 3.500

Letna inozemstvo L. 4.500

Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXIV. - Štev. 13 (1195)

Gorica - četrtek, 30. marca 1972 - Trst

Posamezna številka L 80

Guglielmo Giraldis: Vstajenje Gospodovo

Danes v Cerkvi veliko govorimo o »velikonočni skrivnosti«. Vsaka nedelja, vsaka maša, vsak zakrament, vsako globlje versko doživetje nas vključujejo v to skrivnost.

V čem je ta skrivnost? V čudni povezavi smrti in vstajenja, groze križa in lepote poveljčanja. Kristusovega vstajenja si ne moremo zamisliti brez križa, a križa ne brez vstajenja.

Ker je Kristus umrl za vse nas in vstal tudi za vse nas, zato smo vsi z njim umrli in vstali. Kakor smo mu bili — ali mu bomo — podobni v smrti, tako naj mu bomo podobni tudi v vstajenju — molimo pri prenovljenem bogoslužju. To je neizrekljiva globina, višina in širina velike noči.

Vsem bralcem, sodelavcem, naročnikom in širiteljem našega lista želimo, da bi v teh svetih dneh čim globlje prodrli v to neizrekljivo skrivnost. Potem jim bo sama od sebe vrela iz srca ALELUJA, pesem veselja, prehoda v boljše, večje, lepše.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA
»KATOLISKEGA GLASA«

Odposlanstvo romunske Cerkve v Vatikanu

Na povabilo Tajništva za edinstvo kristjanov je obiskala Rim delegacija romunskega patriarhata. Delegacijo je vodil patriarhov pomožni škof Antonie Plamadeala. Delegacija je v soboto 18. marca sprejel tudi sv. oče. Vodja romunske delegacije je v pozdravnem govoru omenil, kako je romunska pravoslavna Cerkva kljub mnogim težavam ohranila krščansko vero. Izrazil je tudi zadovoljstvo, da je po zadnjem koncilu v katoliški Cerkvi zavel nov duh razumevanja med vsemi kristjani. Povedal je še, da vodi pot do edinstvi med kristjani po mnenju romunskega patriarha preko medsebojnega sodelovanja, v duhu bratstva in medsebojnega spoštovanja. Vsaka Cerkva naj odgovorno išče rešitve za velike in skupne probleme človeštva. Tako sodelovanje bo krščanske Cerkve zbližalo, pomagalo do boljšega poznanja in bo pripravljalo pot za bogoslovne razgovore.

Sv. oče je v odgovoru izrazil veselje, da more prvič pozdraviti uradno odposlanstvo romunske pravoslavne Cerkve. V tem vidi znamenje novih medsebojnih odnosov. Prava bratska ljubezen, ki vedno išče resnico, naj navdihuje nove odnose, da bi skupno iskali, kar je pravično in kar je dobro

tako za pravoslavne vernike kakor tudi za katoliške. Ljubezen naj nam pomaga premagati ovire, ki nasprotujejo popolni edinstvi v Kristusu. Truditi se moramo le za to, da izvršimo božjo voljo.

V Kongu se vladni pritisk nadaljuje

Za kongoškega kardinala Malula so se zavzeli afriški škofje. Pravijo, da so vse obtožbe državnega poglavarja Mobuta brez podlage. Kardinal je vedno pospeševal vsestranski napredek v državi. Ni pa mogel odobravati, ko so začeli državnemu poglavarju izkazovati skoraj božje čestitke.

Sestala se je tudi kongoška škofvska konferenca. Zbrani škofje so izdelali spomenico, ki so jo potem predložili generalu Mobutu. To je bilo 6. marca. Naslednji dan je Mobutu sklical vodstvo kongoške enotne stranke, ki je zavrnilo spomenico škofov in zahtevala, da morajo škofje v vsakem semenišču ustanoviti odsek vladne stranke. Za to imajo čas do prvega aprila. Vodstvo stranke tudi zahteva, da mora vsak otrok pri krstu dobiti izvirno domače ime. Če teh zahtev škofje ne bodo izvedli, bodo škofe sodnijsko preganjali.

Simbol velikonočne skrivnosti

Bela voščena sveča! Kako malo-pomembna se zdi v sodobnem načinu življenja, ko nam povsod svetijo električne luči!

A vendar, kako pomembna nam postane kot simbol, kot znamenje tega, kar predstavlja! V bogoslužju Cerkve ima nadvse važen pomen. Zlasti v obnovljenem cerkvenem bogoslužju je dobila še večji pomen kot ga je imela doslej. Predvsem je postala simbol velikonočne skrivnosti in vstalega Kristusa.

Na velikonočno vigilijo se začno obredi v temi. Duhovnik najprej pred cerkvijo blagoslovi velikonočni ogenj in od tega ognja prižge velikonočno svečo, kar lepo ponazorjuje, da je Jezus »Luč od Luči« in da je s svojim učlovečenjem in odrešenjem razsvetlil ves svet in vse ljudi. Da bi se že na zunaj videlo, da ta sveča predstavlja velikonočno skrivnost, ji duhovnik na velikonočno vigilijo vtisne pet zrn, ki ponazorjujejo Jezusovih pet poveljanih ran; prav tako zareže v svečo križ in letnico in prvo ter zadnjo črko grške abecede.

Vsa ta znamenja na velikonočni sveči imajo globok pomen. Razodevajo velikonočno skrivnost, ki se je pri Jezusu dovršila ob njegovi smrti in vstajenju od mrtvih, v nas pa se dovršuje skozi vse čase,

vsako leto znova; saj je »Jezus Kristus včeraj in danes, isti tudi na veke« (Hebr 13, 8).

Na velikonočno vigilijo nato od te velikonočne sveče prižgo v cerkvi svoje sveče najprej duhovnik z asistenco, nato pa še ostali verniki. Ob prižiganju sveč poklekujemo pred velikonočno svečo in vzklikamo: Kristusova luč. Bogu hvala. Da, Bogu hvala za to luč, ki nam je v jutru velike noči zasijala ter nam naznanila, da je tema izginila, da je smrt premagana in smo vsi poklicani k vstajenju in življenju v siju večne luči. Cerkev, prej temna, se vsa razsvetli; velikonočno svečo postavi duhovnik na častno mesto pred oltarjem, jo pokadi s kadilom in ji začne peti čudovito hvalnico kot simbolu velikonočne skrivnosti in vstalega Kristusa. In če zna še pevec tako peti kot je lepo besedilo te hvalnice, vsi navzoči doživljajo to, kar pravi hvalnica proti koncu:

»Noč, v kateri se zemeljsko družijo z nebeškim, človeško z božanskim. Prosimo te torej, Gospod, naj ta, tvojemu imenu v čast posvečena sveča vztrajno brez pojmanja preganja te noči temo. In sprejeta v prijeten vonj naj se strne z nebeškimi lučmi. Njene plamene naj najde zgodnja danica, tista danica, ki nikoli ne zaide. Ti-

sta, ki se je vrnila od mrtvih in je jasno svetila človeškemu rodu.«

Ob lepem petju in ob pobožno opravljenih obredih verniki tedaj v cerkvi res doživljajo, kako se zemeljsko družijo z nebeškim, človeško z božjim. To je najlepše doživetje v liturgiji cerkvenega leta, ki po svoji veličini in lepoti prekaša tudi svetovno skrivnost ob Jezusovem rojstvu, ko se je prvič začelo zemeljsko družiti z nebeškim, človeško z božjim.

Velikonočna skrivnost in veličina Jezusovega vstajenja upodobljena v velikonočni sveči! Kadar bodo naši verniki vse to razumeli, takrat bodo obredi velikonočne vigilije z vstajenjsko mašo, ki tem obredom sledi, prav tako številno obiskani kakor je na božič polnočna maša ali na veliki petek obredi velikega petka; saj nam cerkveno bogoslužje skoraj ne more nuditi lepšega in veličastnejšega kot so obredi velikonočne vigilije.

VELIKONOČNA SVEČA V ČLOVEKOVEM ŽIVLJENJU

Ker velikonočna sveča predstavlja in ponazoruje velikonočno skrivnost, je v obnovljenem cerkvenem bogoslužju prišla veliko bolj do izraza kakor je bila prej. Po Kristusovem vnebohodu smo velikonočno svečo odstranili iz cerkve in je prišla spet v poštev šele naslednje leto za velikonočno vigilijo. Sedaj mora velikonočna sveča ostati v cerkvi ob krstnem kamnu. Ob krščenju otrok jo je treba vselej prižgati in ko so otroci krščeni, njihove krstne sveče prižgo starši otrok ob tej velikonočni sveči. Krstitelj vzame velikonočno svečo in pravi: »Sprejmite Kristusovo luč«, nato oče ali bote prižge ob velikonočni sveči svečo za otroka, ki je bil krščen. Krstitelj nato pravi:

»Starši in botri, ohranite luč, ki vam je zaupana, da bodo vaši otroci v Kristusovi luči varno hodili kot otroci luči, vztrajali v veri in šli z vsemi svetniki in nebesih prihajajočemu Gospodu naproti.«

Krstna sveča, ki so jo starši otroku pri krstu prižgali ob velikonočni sveči, naj bi potem spremljala otroka skozi vse življenje. Naj bi jo prižgal za vsako obletnico krsta, gorela naj bi pri obedu na dan prvega svetega obhajila, na dan birme in poroke in na vse važnejše dni v njegovem življenju, zlasti pa še ob njegovi smrti uri. Ni lepše smrti kakor je smrt s krstno svečo v rokah.

Obnovljeno cerkveno bogoslužje hoče, da pride velikonočna sveča še posebej do izraza ob pogrebnih maši, zato določa, da jo je treba postaviti pred truplo umrlega, ki leži v krsti in se zanj ob pogrebu maša daruje. Saj se prav tedaj njegova velikonočna skrivnost dopolnjuje. Njegovo truplo bodo sicer položili v zemljo, duša je pa že takoj ob smrti odšla k svojemu Bogu, Očetu in stvarniku. Velikonočna sveča pred krsto pokojnega živo priča: Vstal je Kristus, vstal bo tudi ta, od katerega se poslavljamo in ga spremljamo na pokopališče.

Velikonočna sveča — simbol velikonočne skrivnosti, spremlja človeka od rojstva do smrti in na viden način ponazoruje Jezusove besede: »Jaz sem vstajenje in življenje. Kdor v me veruje, bo živel, tudi če umrje« (Jan 11, 25).

LKH

Križa teža in plačilo

To je bilo geslo slovenskega škofa dr. Gregorija Rožmana, ki je na vrhuncu trpljenja in ponižanja priznal, da je bila njegova duša v slavnostnih dneh škofovskega posvečenja zavita v vihar temnih slutenj in da si je zaradi tega izbral prav to geslo.

Križa teža in plačilo sta tisti dve rojstnici, ki se sklanjata nad zibelko slehernega deteta ter spremljata slehernega zemljana od prvega do poslednjega vzdihla. Ena mu ponuja križ, mu ga vsiljuje dan na dan, iz leta v leto. Druga mu branečemu in otepajočemu se obeta plačilo, če bo naloženo breme voljno sprejel in potrpežljivo nosil.

Kristjani smo se v postnem času skušali poglobiti v dejstvo križa, njegov pomen in smisel. Storili smo to ob zgledu Kristusovemu, njegovemu križevemu potu, ob njegovi Kalvariji. Nekoliko bolj smo spet spoznali, kako neizbežno se naše življenje odigrava v znamenju križa. Kako se sicer nekaterim križem moremo izogniti, se nekaterih celo znebiti, a nam vseeno še ostane cela vrsta takih, ki so postavljeni v naše življenje kakor kamnito znamenje na polju, mimo katerega pelje pot izpod varne strehe.

Spoznali smo pa tudi, da moremo neizbežnim križem zmanjšati ali celo vzeti težo bremena samo s tem, da jih zavestno primemo, objavemo, nesemo od prve do zadnje postaje, da jih torej potrdimo kot tovariše, ki jih nam je božja previdnost poslala na pot, ter na tistem upamo, da pač naša žrtev ne bo zastoj, da nas na koncu poti čaka plačilo.

Dostikrat se zdi, da upamo povsem proti upanju. A zgled božjega Trpina nas vedno znova prepričuje, da križ vendar ni nesmisel, ampak pozitivna vrednota v našem življenju.

NAS OBCESTVENI KRİZ

Težki in grenki so osebni križi, a mnogo težji in grenkejši je križ, ki je naložen celemu občestvu: družini ali narodu.

Tolažilno je znala teologija rešiti problem osebnega križa. Dala je veselo upanje vernim trpinom, neozdravljivo bolnim, vse žive dni ponižanim in tepenim, vedno

zapotavljenim in nikdar sitim, nedolžno obsojenim in zaradi pravice preganjanim: »Veselite se, kajti veliko je vaše plačilo v nebesih!«

Ni pa teologija še znala rešiti problema občestvenega križa. Kajti Jezus sam pravi, da v onem veku, po vstajenju od mrtvih, niti oženjenost in omoženost ne veljata več, ampak samo še otroci božji. Potemtakem je zaslužnost ali nezaslužnost občestvenega križa, merjena z večnim plačilom, pač edinole v tem, ali ga posamezni ud občestva osebno prenaša z dobro voljo ali z nevoljo, ga zavestno potrdi ali godrnja zavrne kot svoj osebni križ. Za zgolj naravno občestvo, kot sta družina in narod, ki se na onem svetu ne nadaljuje, se torej neha zaslužnost križa na mejah tostranstva in tega veka.

To je malo tolažilna ugotovitev zlasti za narode, ki so v celoti verni in zasidrani v onostranstvu, pa jim je zgodovina brezsrčna mačeha, ki jim življenje kar se da greni, jih zapostavlja, jim ne privoščiti sreče, jih peha iz trpljenja v trpljenje. Po pravici jim je hudo, ko vidijo, kako je usoda mila in prijazna drugim, manj značajnim, manj vernim, morda celo veri in npravi sovražnim narodom, kako jim vse gre po sreči. Težko uvidevajo, zakaj so ti veljavni in mogočni, se z lahkoto dvigajo iz neuspehov in zasluženih porazov ter nikdar ne zgubijo docela iz rok gospodovanja nad drugimi.

Spričo dejstva, da jim kot zgolj naravnim občestvom zaslužnost križa ne sega preko tega sveta in te časnosti, je edino ustrezno, da se križa poslužujejo kot zapreke, ki jo je treba v teku za ciljem preskočiti. Samo tako si ga napravijo koristnega ter ga obrnejo v svoj prid in tako dosežejo križa plačilo.

Da, tudi v tem je smisel in plačilo križa: v zgledu za druge, za bodoče rodove. Narod, ki pod križem klone, se je sam obsodil na smrt. Od nekaj je bilo naše geslo, ki nas je reševalo obupa in pogina: (Umreti nočemo! In velikonočno zmagovit je vedno bil in bo naš napev: Naš je vstajenja dan!

Stališče Slovenske skupnosti do parlamentarnih volitev

Kot je iz tiskovnega poročila, ki smo ga objavili v prejšnji številki, razvidno, se je Slovenska skupnost iz Trsta odločila, da ne nastopi s svojo kandidatno listo na bližnjih parlamentarnih volitvah, kot je to storila leta 1963 in 1968. Ta odločitev, ki je drugačna od dosedanjega stališča Slovenske skupnosti, je bila prav gotovo preudarno sprejeta po temeljitih posvetih z drugimi slovenskimi organizacijami v deželi, kot je poudarjeno v poročilu. Njihovo mnenje je gotovo imelo svojo težo pri razpravi in dokončnem sklepu. Tovrstno odločitev je zahtevalo več važnih razlogov.

Predpostaviti pa moramo, da se Slovenska skupnost ne odpoveduje zahtevi, ki je tudi v osnutku zakonske zaščite v Italiji, da je treba volilne zakone tako spremeniti, da bo slovenska manjšina lahko dobila svoje avtonomno zastopstvo tudi v italijanskem parlamentu.

Pri teh parlamentarnih volitvah pa je splošni položaj bistveno drugačen. V povojni italijanski zgodovini se je tokrat prvič zgodilo, da je bil parlament zaradi političnih razmer predčasno razpuščen. Zgleda, da so za tako odločitev bili resni razlogi. Med njimi je tudi pomemben ta, da so skrajne politične sile vedno bolj ogrožale ugled demokratično urejene družbe, ki je izšla iz odporniškega boja in iz republikanske ustave.

Posledica takega zaostrenega boja je nujno ta, da morajo edino demokratične stranke, ki temeljijo na pluralističnem načelu, dobiti večino v bodočem parlamentu, če nečemo, da pade država v kaos, diktaturo ali kaj podobnega. Edino v demokraciji je možen svobodni razvoj tako posameznika kot političnih skupin. Kot izhaja iz tiskovnega poročila, je mnenje Slovenske skupnosti, da se proti ekstremizmu in totalitarizmu kakršnega koli kova upremo lahko le, če glasujemo za stranke, ki nam jamčijo demokracijo in pluralizem.

Ce bi Slovenci tudi tokrat glasovali za svojo kandidatno listo, bi s tem vrgli svoje glasove proč. To iz več razlogov. Prvič nam z gotovostjo ne bi uspelo zbrati dovolj velikega števila, da bi lahko imeli svojega poslanca v Rimu. Drugič bi s svojim nastopom morali celo omogočiti fašistom, da bi si v Trstu zaradi nižjega koeficienta laže prisvojili enega poslanca. Tretjič ne bi s svojim ravnanjem nikakor pripomogli k okrepitevi demokratičnih in antitotalitarnih strank ter k izvolitvi nam naklonjenih kandidatov.

Zaradi vsega tega je Slovenska skupnost predlagala svojim članom in volivcem, naj z razumevanjem sprejmejo ta sklep ter naj ne zapravljajo svojih glasov. Glasujejo naj za tiste »stranke in kandidate, ki jamčijo ohranitev in razvoj... narodne skupnosti«. To pomeni, da se morajo te stranke (poleg tega, da morajo imeti demokratični značaj) zavzemati za pravično ureditev položaja slovenske manjšine na podlagi zakonskega osnutka za zaščito, ki so ga izdelale Slovenska skupnost ter goriška in tržaška SDZ.

Edino če bodo na bližnjih volitvah zmogle demokratične stranke, ki so za pluralizem, svobodo in resničen napredek ter so proti kakršni koli obliki diktature, ima slovenska narodna skupnost stvarno upanje, da se bo načeti proces reševanja slovenskih problemov obetajoče nadaljeval.

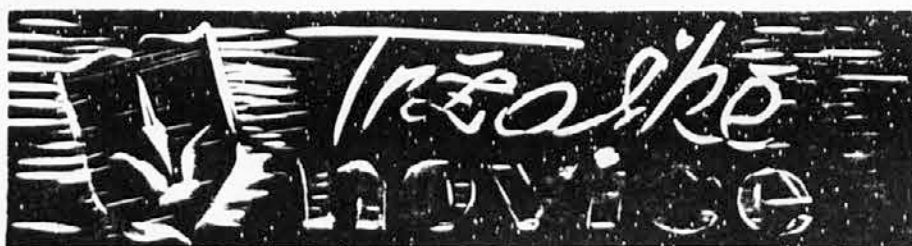
To so bistveni razlogi, zaradi katerih se je Slovenska skupnost odločila, da ne predloži na bližnjih izrednih parlamentarnih volitvah svoje liste. Žal, da smo Slovenci v zamejstvu še vedno tako razklani, da ne nastopamo skupno na volitvah, ker bi le v skupni akciji dosegli toliko glasov, kolikor je potrebnih za izvolitev res slovenskega poslanca na slovenski listi,

poslanca, ki ne bi bil vključen v nobeno italijansko stranko in bi bil potemtakem povsem svoboden v svojem hotenju in v svojem delu.

Katere demokratične stranke so vredne zaupanja slovenskih glasov, pa bomo videli, ko bodo objavljeni njihovi volilni programi. V njih bomo takoj zasledili, ali so za konkretno zaščito slovenskih pravic in za kakšno zaščito so. Na podlagi tega se bomo tudi odločili ob spolnitvi glasovnice v volilni kabini.

Škofije posvečene Srcu Jezusovemu

Na škofijah pri Kopru je bila doslej župnijska cerkev z glavnim oltarjem posvečena sv. apostolu Mateju. Ker pa je stal v svetišču lep, velik kip Srca Jezusovega, so verniki želeli, da se spremeni naslov cerkve in glavnega oltarja. Kongregacija za bogoslužje je dne 14. marca 1972 ugodila prošnji. Odslej je župnijska cerkev z glavnim oltarjem na škofijah posvečena presvetemu Srcu Jezusovemu, ki naj na svoje varovanje in častilce razliva obilje duhovne tolažbe, odpuščajočega usmiljenja in goreče ljubezni.

Dr. Štoka pri predsedniku deželne ustanove za kmetijstvo

Predsednik deželne ustanove za kmetijstvo (ERSA) je sprejel deželnega svetovaleca LSS dr. Štoka in se z njim zadržal v daljšem razgovoru. Dr. Štoka je predsedniku orisal vse težave tržaškega ter goriškega kmetijstva, predvsem pa je tekel razgovor o specializaciji kmetijstva, o pomankanju vode na tržaškem Krasu, o razlaščenju in o jurskih pravicah.

Ob tej priložnosti je predsednik ustanove ERSA sporočil našemu deželnemu svetovalecu, da je ERSA proučila načrt in je na tem, da dokončno odobri 105 milijonov lir za preizkusni rastlinjak, ki bo zgrajen v doglednem času enega leta na Proseku. Glede zadržanja hleva, ki bo zgrajen jeseni v Praprotnu pri Sempolaju, je že odobrenih 219 milijonov. Kar zadeva kraško mlekarico, ki bo zgrajena v republiški občini in za katero je predvidenih že približno 110 milijonov, pa obstaja precejšen problem glede terena. Toda predvidoma bo mlekarica zgrajena v času enega leta.

To so načrti za dela, ki bodo odločilno vplivala na nadaljnji razvoj predvsem tržaškega kmetijstva. Vsi, ki zasledujemo tekoče te panoge, vemo, da so ta dela res nujno potrebna tukajšnjemu kmetijstvu.

Po obnem zboru neposrednih obdelovalcev zemlje v Trstu

O obnem zboru Zveze neposrednih obdelovalcev zemlje (Coltivatori diretti), ki je bil v nedeljo 12. marca v dvorani tržaške Trgovinske zbornice, smo že poročali v našem listu. Ob udeležbi novega odbora, katerega predsednik je slovenski kmetovalec Mirko Radovič iz Nabežine, je prav, da se pri teh pozitivnih spremembah te kmečke organizacije še enkrat ustavimo. Tudi zaradi tega, ker je »Primorski dnevnik« skupaj s komunisti in s tržaškim »Delom« (kri ne zataji...) zagnal krik in vik proti tej organizaciji in malodane obtožil fašizma še slovenske kmetovalce, ki so že ves povojni čas člani Zveze neposrednih obdelovalcev.

Na vse te krike nimamo kaj odgovarjati in tudi ni to naša dolžnost, saj se doslej nismo radi vtikali v notranje zadeve in občne zbornice raznih sindikalnih organizacij (CGIL, CISL, UIL), vsedravnih združenj (ANPI, Zveze bivših deportirancev itd.), čeprav bi si iskreno želeli, da bi vse te organizacije, ki imajo v svoji sredini slovenske člane, izvedle podobno akcijo, kot so jo slovenski kmetovalci v Zvezi neposrednih obdelovalcev, ko so stopili v širši in glavni odbor in uvedli — tudi v pravilih — dvojezičnost tako v ustnih kot v pisnih stikih.

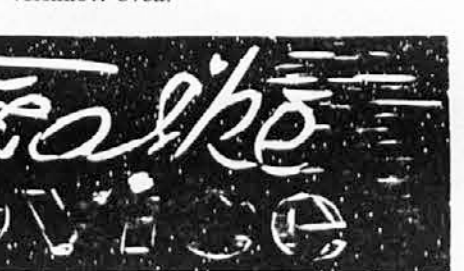
Naši slovenski politični predstavniki so napravili nekaj korakov, da so našim kmetovalcem omogočili tako važno akcijo, ka-

Ali bo kdaj bolje?

Pretekli teden dne 24. marca se je v goriški župniji Pija X. ob pevmskem mostu vršil pogreb pok. Makuceve mame. Pokojnica je učakala 74 let in je bila iz slovenske družine. Eden njenih sinov je član moškega zbora »Mirko Filej«. Kar nas je pri pogrebu neprijetno prizadelo, je bilo dejstvo, da so se pogrebni obredi vršili samo v italijanskem jeziku. Edina izjema je bilo petje zbora »Mirko Filej«, ki je zapel nekaj žalostink. Znano nam je, da se v podobnih primerih po drugih župnijah vršijo pogrebi v slovenščini ali se vsaj upoštevata oba jezika. Zakaj se tako ne dela v župniji sv. Pija X.? So li tam vse družine, ki želijo imeti le italijanski jezik pri obredih, ali je župnik, ki tako prakticira?

Nismo šli raziskovat, povemo le, da se nam čudno zdi, da se marsikaj cerkveni obredi, kadar gre za slovenske družine, vršijo le v italijanski. To je čudno, pa naj gre zato, ker se družine tako odločajo ali ker župniki tako prakticirajo. Po sodobnih merilih Cerkve je samo ob sebi umevno, da se vernikom postreže v njih družinskem jeziku, kadar to želijo. Slovincem torej po slovensko, Italijanom po italijansko. To je pravica vernikov.

Kolikor nam je znano, nameravajo v naši goriški škofiji to tudi uzakoniti in urediti s posebnimi predpisi. Ali bi bilo napak, ko bi to že sedaj začeli izvajati povsod in vsi, ne da bi čakali na uradne določbe goriške Cerkve? Mislimo, da ne bi bilo napak, saj gre za naravno pravico vernikov. Ured.

terim bo čas prinesel nič koliko novih možnosti. To velja predvsem glede perečih kmetijskih problemov, kot so namakanje polj, gradnja poljskih poti, širši prispevek našim kmetom, jurske pravice, razlaščenje.

Menimo, da je bilo nujno potrebno, da se je Zveza neposrednih obdelovalcev zemlje postavila na nova in trdna tla, čeprav nekaterim levičarskim krogom to ni všeč. Mi jih lahko razumemo, ni pa prav, da se zaganjajo na kar neokusen način v nekatere odborne Zveze. Kmečki sindikati imajo lahko različne cilje in različno politično obarvanost: v demokratičnem sistemu, v katerem hvala Bogu še živimo, je to nujno.

Pravilno, da se je Kmečka zveza včlanila v Alleanza contadina, ki je v rokah PCI, ker je s tem hotela poudariti svojo določeno pripadnost; ni pa prav, da »Primorski dnevnik« in drugi levičarski krogi odrekajo ostalim slovenskim kmetom pravico do svobodne lastne izbire. To je totalitarno gledanje, ki nima z resničnimi sindikalnimi pravicami naših tržaških kmetovalcev — pa naj bodo v Kmečki zvezi ali Zvezi neposrednih obdelovalcev zemlje — prav nobene zveze in jim ne prinaša nobenih koristi.

Nabežina - Predavanje o slovenskih problemih

Preteklo soboto 25. marca se je v društvenih prostorih prosvetnega društva »Igo Gruden« v Nabežini vršil diskusijski večer o temi, ali imamo zamejski Slovenci nove probleme. Predavanj iz tega naslova se je udeležilo kar šest predavateljev in sicer predsednik Slovenskega gospodarskega združenja Stanislav Bole, župan devinsko-nabežinske občine dr. Drago Legiša, prof. Aleš Lokar, arh. Marino Kokorovec, arh. Mitja Race in dr. Vladimir Vremec.

Vsi predavatelji so v svoji diskusiji zajeli splošno slovensko problematiko, predvsem gospodarsko, v luči sedanjih razmer in pogojev in jo skušali osvetliti vsak iz svojega zornega kota. V teh predavanjih, ki so zajela širši okvir, sta bili osredotočeni dve izraziti in prvenstveni komponenti, to je gospodarsko vprašanje in zelo pereče vprašanje ohranitve slovenske zemlje, s katerim je nujno in usodno povezan narodni obstoj in narodna rast slovenske manjšine v Italiji.

Po predavanjih se je razvila živa in obširna debata, v katero je poseglo več prisotnih, ki so s svojimi pogledi, pripombami in nasveti dali svoj prispevek za osvetlitev teh, za našo manjšino tako važnih vprašanj. Ker se je diskusija zavlekla pozno v noč in ni bilo mogoče iznesti še vrsto drugih vprašanj, ki so s tem v zvezi, se bo verjetno s temi diskusijskimi večeri nadaljevalo.

S. K.

BESEDE ŽIVLJENJA

ISČIMO, KAR JE ZGORAJ!

»Bratje, če ste vstali s Kristusom, iščite, kar je zgoraj... Hrepenite po tem, kar je zgoraj, ne po tem, kar je na zemlji!« (Kol 3, 1-2).

1. Čestitam vam, bratje, »če ste vstali s Kristusom« v dobri končni spovedi! Kdor še ni, pa še vedno lahko. Samo pazite, da ne bo pozno! »Po toči bo prepozno zvoniti.«

2. Nekoč smo že vsi vstali s Kristusom, ko se nam je pri krstu v njegovi krvi izbrisal izvirni greh in smo postali božji otroci. Toda zaradi osebnih grehov v življenju vedno znova potrebujemo Kristusovega vstajenja v zakramentu pokore.

3. Vendar ne sme biti sveta spoved samo očiščevanje vesti, ampak predvsem spreobrnjenje srca in volje. »Hrepenite po tem, kar je zgoraj!« Smisel človeškega življenja je srečna večnost v Bogu. Zato tudi v času ne bomo notranje srečni, dokler ne bomo zahrepeneli po tem, »kar je zgoraj«.

4. Ne hrepenite »po tem, kar je na zemlji!« Koliko je danes zagrejenih, ker so vse svoje upe stavili na zemsko srečo! Nekateri si celo življenje vzamejo od samega studa do življenja, ki se jim zdi nesmisel. Reveži so pozabili na to, »kar je zgoraj«.

I. Z.

Seminar za slovenske šolnike

Na pobudo sindikata slovenskih šolnikov in s pomočjo pristojnih šolskih oblasti se je v preteklem tednu vršil v Gorici tri-dnevni seminar za slovenske šolnike, tako za učitelje kot za profesorje. Seminar je trajal od srede 22. do petka 24. marca.

Otvoritev seminarja je bila skupna za vse šolnike v veliki dvorani italijanskega klasičnega liceja, kajti na slovenskih šolah nimamo primerne in dovolj velike dvorane za take priložnosti. Seminar je odprl šolski skrbnik dr. Martuscelli, ki je poudaril pomen takih pobud, ki služijo tako strokovni poglobitvi šolnikov kot tudi zblizanju med obema sosednjima narodoma. Za šolskim skrbnikom sta navzoče pozdravila predsednik sindikata prof. A. Sirk in ravnatelj M. Rožič.

Po otvoritveni slovesnosti so se predavanja vršila v prostorih šolskih zgradb v ulici Croce in sicer posebej za profesorje in posebej za učitelje. Profesorji so imeli tri skupna predavanja za vse in sicer o poteh slovenske literature v letih po zadnji vojni. Tako je prof. Koruza predaval o povojni dramatik, prof. Kmecl o povojni prozi in prof. Paterni o povojnem pesništvu. Vsa tri predavanja so bila na visoki strokovni ravni in vendar dovolj poljudna, da so jim mogli vsi slediti. Naslednja predavanja so bila bolj strokovnega značaja. Tako je prof. Kompare predaval o sodobnih tokovih v geografskem pouku, prof. Galčič o modernem pouku matematike, prof. Tomaž Weber o metodiki pouka zgodovine in dr. A. Kornhauser o električni zgradbi materije.

Učitelji so istočasno imeli svoja njim namenjena predavanja, ki so bila povečini strokovnega značaja. Predavali so: prof. Oberlinter o temi Oblike skupinskega pouka v kombiniranih razredih, to je v enorazrednicah, prof. Galetov o individualizaciji pouka v kombiniranih razredih, prof. J. Sivec je govoril o posebnostih jezikovnega pouka v osnovni šoli, prof. I. Križnar o telesnovzgojnem delu z učenci, prof. J. Car o pravorečnih in stilističnih vajah pri pouku slovenščine.

Kot je videti iz pregleda so bili vsi predavatelji profesorji z ljubljanskih ali mariborskih visokih šol, torej kvalificirani ljudje.

Tečaj se je zaključil v petek zvečer s prijateljskim srečanjem vseh šolnikov, predavateljev ter šolskih oblasti v gostišču Nanut na Tržaški cesti.

K seminarju nekaj pripomb, ki jih je bilo slišati med seminarjem samim: 1. Seminar naj bi bil, če mogoče, v prvi polovici šolskega leta. 2. Vršil naj bi se skupno za tržaške in goriške profesorje oziroma učitelje kje na sredi poti, morda v Nabežini. 3. Predavanja naj bi bila še bolj strokovno omejena na posamezne sektorje šolskega pouka. 4. Seminar naj bi se vršil redno vsako leto.

Z GORIŠKEGA

Kristjanova navzočnost svetu

V sredo 22. marca je imel g. Oskar Simčič, župnik v Steverjanu in profesor morale v videmskem semenišču, v mali dvorani Katoliškega doma v Gorici zadnje iz vrste predavanj, ki jih je letos o problemih verovanja pripravil SKAD. Predavanju je g. Simčič dal naslov »Kristjanova navzočnost svetu«, v njem je razložil krščanski smisel svetnih vrednot, obenem pa skušal odgovoriti na vprašanje, ali je

bilo zadržanje kristjanov nasproti vrednotam sveta vedno evangelijsko.

Bil je zlasti zadnji koncil, ki je sprožil dialog s svetom. Hotel je ovrči trditve raznih materialistov, npr. Marxa, da je kristjan izdajalec človeštva in odpadnik od sveta, ker je enostransko usmerjen. Za koncilске očete svet ni samo nujna za kristjana, ampak tudi velika priložnost, da v njem razvije svojo osebnost. Kristjan, ki bi v svetu — to je v svetu ljudi — ne znal živeti, bo v sebi doživel smrt človeka in tudi smrt kristjana.

Danes človek vedno bolj obvlada razna torišča svetovnega dogajanja. Pri tem so mu v pomoč neprestano napredujoča tehnika, razvoj znanosti, kultura, razvejnost poklicev in tudi vedno večja možnost razvedrila. Toda nekaj ne gre dobro: ob vsej tej množičnosti človekovega udejstvovanja prihaja do zlorabe njegovih lastnih sil: znanstvene izsledke uporablja proti samemu sebi in še naprej zanemarljivo del tistega človeštva, ki živi v pomanjkanju, nevednosti in zaostalosti.

Nujno se zastavlja vprašanje: v čem se mi kristjani ločimo od sveta in v čem smo zanj postavljeni. Od sveta se ločimo v tem, da nečemo ustvarjenih dobrin oboževati in jih spremeniti v mačke; v službi sveta pa moramo biti v tem, da ga napolnimo in prepojimo z ljubeznijo. Kristjan nujno ljubi svet, ker je izšel iz božjih rok. Zato svet ni slab sam po sebi. Slab lahko postane zaradi človekovega srca, ki pogosto pretrga vez med stvarjo in Bogom ter stvar spremeni v predmet svojega češčenja. Kristjan bo svojo navzočnost svetu izpričal predvsem na ta način, da bo svetnim vrednotam dal odrešenjski značaj, jih uporabljal kot pot do večnega cilja in prav zato do njih ohranil neko svobodo.

Ob koncu predavanja, ki je vse navzoče zadovoljilo po sodobni viziji sveta, se je dr. K. Humar zahvalil SKAD-u za posrečeno zamisel letošnjih predavanj, pozval društvo, naj nadaljuje s tem svojim poslanstvom, obenem pa podčrtal raznolikost iznešenih mnenj ob debati, kar znači, da so bili za navzoče predloženi problemi sodobni in da so bili udeleženci pripravljeno soočiti se z njimi iskreno. Pri tem je vse prevečala ena želja: popravimo v bodočnosti, kar ni bilo v naši Cerkvi pravičnega v preteklosti. —Jk

Trije novomašniki v Trstu

V soboto 25. marca je tržaški nadškof msgr. Santin posvetil v stolnici sv. Justa tri novomašnike. Ti so: Tarcisio Benvenuti, Roberto Gherbaz in Renato Volante.

Čudna komunistična zavzetost

Vztrajno se širijo glasovi, da so se po vaseh na Tržaškem zelo zavzeli za listo Ljudskega gibanja delavcev (MPL = Movimento Popolare Lavoratori), ki ga vodi bivši demokristjan in voditelj krščansko-levičarskega združenja ACLI, Labor, predvsem komunisti. Da je to gibanje demokristjanskega levega krila zbralo okrog 600 podpisov, je v glavnem zasloga komunistov, tudi slovenskega jezika (med zelo vnetimi pobirali podpisov so bili po gostilnah baje tudi njih vidnejši kandidati). Komunistom pač hodi prav, da bi bila Krščanska demokracija razklana, zato so priporočali svojim somišljenikom, naj podpisujejo za MPL.

Vse skupaj je pravzaprav smešno, zato bi bil že res čas, da bi naši volivci s svojim glasom obsodili tudi take manevre.

Klic velike noči: Slovenski zavod v Rimu bodimo optimisti!

Zelo značilen pojav, s katerim se danes srečujemo, je neka črnogledost, neki pesimizem, ki prehaja že kar v zavračanje vseh vrednot in kakršnega koli smisla, ki bi ga naj imelo naše življenje in delo. Takšna miselnost diha iz življenja in dela mnogih ljudi ter prihaja do izraza v umetnosti in modroslovnih nazorih prenekaterih predstavnikov današnjega človeštva.

V precejšnji meri vpliva na to črnogledost praznina, ki se je pojavila tam, kjer bi moral biti Bog. Človek je brez Boga prepuščen sam sebi, nič ni zanj več stalnega, dokončnega, zanesljivega.

Dalje moramo v tej zvezi omeniti razočaranje marsikaterega mladega človeka nad tistimi, ki zagovarjajo neke vrednote, neka načela, a se sami po njih tako malo ravna.

Končno človek vedno bolj odkriva, da mu utegne razvoj tehnike prinesiti več hudega kot koristi in sreče, pa zato občuti viden strah pred njeno zlorabo.

SVET JE NEKAJ DOBREGA

Tej črnogledni miselnosti nasproti pa stoji krščanski optimizem, ki ima svojo osnovo v resnici o Kristusovem vstajenju.

V svetu in v vsem, kar se v njem dogaja, je prisoten Bog s svojo dejavnostjo, čeprav ta prisotnost prav nič ne moti naravnih zakonitosti, kaj šele, da bi ta pri-

vse stvarstvo posvečeno, je vse na poseben način božja lastnina. Zaradi tega se tudi grešno stanje, ki je nastalo po grehu božjega človeka, ni moglo popolnoma uveljaviti. Res, da se je pomnožil greh, kakor pravi apostol, a pomnožila se je tudi milost. In da se je to zgodilo, božja ljubezen ni poznala meja, ampak se je sklonila celo na križ. »Na tem smo spoznali ljubezen, da je on dal življenje za nas« (1 Jan 3, 16). Zato nam tudi s križa sije predvsem upanje.

Kristusovo vstajenje od mrtvih pomeni krono njegovega odrešilnega dela. To je viden dokaz, da je Oče sprejel daritev svojega Sina, zato pa tudi poročstvo, da bo nekoč človek in vse stvarstvo doseglo stanje poveljanja, tisto popolno in končno podobo, ki jo je Bog imel že od začetka sveta, a je hotel, da počasi nastaja in da nastane, kljub temu, da je človek takol kmalu odpovedal in vedno znova odpove, kadar greši.

Dogmatska konstitucija o Cerkev pravi: »Poslednji časi so torej že prišli do nas (prim. 1 Kor 10, 11) in prenovitev sveta je že nepreklicno odločena in na neki stvarni način že vnaprej izvršena« (48, 3).

Človek tako ni samo sodelavec z Bogom kot stvarnikom, ampak tudi kot odrešenikom. Njegovo delo je tudi s tega vidika posvečeno in pomeni zanj službo Bogu, pomeni pot, ki vodi v nebo, pa čeprav je podobno samo tistemu

Msgr. Maksimilijan Jezernik, rektor Slovenika v Rimu, je naslovil na vse dobrotnike pismo, v katerem poroča o zavodu in o bodočih načrtih. Številne dobrotnike Slovenika na Goriškem in Tržaškem bo pismo zelo zanimalo, zato ga objavljamo v celoti:

Predragi dobrotnik!

Večkrat ste že brali v slovenskih verskih časopisih kratka poročila o napredku Slovenskega zavoda v Rimu; o praznikih pa se zahvalo in voščila. Potem pa je spet nastal molk, za Vas morda mučen molk, da ste se že vpraševali, ali je vsa stvar padla v vodo in je vsega konec.

Z današnjim pismom, ki je namenjeno Vam, predragi dobrotnik, bi rad sporočil, da glas slovenskih škofov ni bil zaman in da so slovenski katoličani doumeli resnico svojih nadpastirjev: »Od razvoja tega zavoda je v veliki meri odvisna bodočnost katoliške Cerkve v naši domovini... Pomagajte torej, prosimo, da si na ta način zagotovimo zadostno število dobrih duhovnikov doma in v tujini. Vsak gmotni dar bo dobrodošel — tudi vdovin vinar...«

Prehodili smo že več kot pol poti! Z nič smo začeli, ali bolje z nič ste začeli in danes gledate prve sadove svoje širokogrudnosti: hiša je že kupljena, samo da še ni plačana; v teku so notranje preureditve, da bo stavba odgovarjala našim zahtevam; skozi Slovenik je šlo že 25 študentov-duhovnikov, od katerih nekateri še študirajo, drugi pa že delajo v Gospodovem vinogradu. Študentje so prišli od vseh strani: Amerike, Argentine, Koroške, Goriške in Primorske in pa seveda tudi iz Slovenije. Marijine sestre iz Dobrove so prevzele gospodinjstvo; pred dnevi je prišlo pohištvo, ki so ga poklonili slovenski škofje sv. očetu. Z eno besedo, Slovenik že pridno dela, čeprav še ni vse končano.

Preurediti bo treba nekatere notranje dele, da bo Slovenik odgovarjal potrebam študentov-duhovnikov, romarjev in pa kulturnega življenja. Poleg tega bo treba nekoliko prenoviti zunanost in oba vhoda, saj večkrat že zunanost pokaže, kaj se skriva v notranjosti, obenem pa veliko vpliva na duhovno razpoloženje. Načrte sta pripravila in vodita delo znana slovenska arhitekta Bitenc in Kregar. Ko bo vse končano, bo prostora za 10 gojencev, sprejemali pa bomo tudi posamezne romarje, v počitnicah pa kar po 50.

Po predvidevanju arhitektov, bodo dela pravočasno končana, tako da bi lahko v drugi polovici junija 1973 blagoslovili zavod ob prisotnosti večjega števila dobrotnikov. Ta dan bo za vse katoliške Slovence trenutek veselja in radosti, saj bomo po 1200 letih našega krščanstva le prišli do svojega zavoda v Rimu kot ga imajo že drugi narodi. Slovenik naj bi bil skupno s slovensko kapelo v Washingtonu stoletni spomenik in zahvala našega naroda za sprejem vere pred 1200 leti.

Predragi dobrotnik! S svojim darom ste pripomogli, da je Slovenik postal dejstvo. Njorda je bil vaš dar združen z žrtvijo; zato je pred Bogom še več vreden in vaš odziv klicu škofov še bolj hvalevreden.

Naša želja je in verjetno tudi vaša, da bi do blagoslovitve ves dolg poplačali in odstranili še to zadnjo skrb od vodstva zavoda. Od vseh katoliških Slovencev in od vsakega zaviš, da bomo tudi to dosigli. Začeli smo iz nič; danes smo zbrali že več kot polovico; danes vsak verni Slovenec ve, za kaj gre, in zato bi moralo biti veliko lažje, da pridemo do cilja. Se enkrat naj zazveni na naših ušesih in pri sluhinim glasu škofov: »Pomagajte torej, prosimo, da si na ta način zagotovimo zadostno število dobrih duhovnikov doma in v tujini. Vsak gmotni dar bo dobrodošel — tudi vdovin vinar... S tem, da bomo zavod ostvarili, bomo pokazali, da je vera v naših srcih trdna in živa, ker se bo pokazala tudi v velikodušnih delih.

Prispevke lahko izročite krajšnjim predstavnikom zavoda ali pa bližnjemu duhovniku. Mogoče pa je tudi poslati direktno na Slovenski zavod: Slovenik, via Appia Nuova 884, 00178 Roma, Italija. Za Italijo velja sledeči poštni račun: C/C Postale 1/59907, Collegio Sloveno, via Appia Nuova 844, Roma, Italija. Za ves svet pa Collegio Sloveno, Opere di religione, Stato Città del Vaticano C/C 001533151. Bančna in osebna nakazila pa lahko naslovite tudi samo na Collegio Sloveno, in ga pošljete s pismom na njegov naslov.

Prav iskreno vabljeni na otvoritev Slovenika!

Priporočamo se vam pa tudi za molitev, da bi Bog spremljal naše delo, da bi boplačal vsem, ki bodo blagodušno darovali

za dovršitev začete delo, da bi zavod Slovenik 6.524.460 lir, Tržačani pa 3.015.960. Hiša za zavod je zdaj kupljena, v njej se vršijo prenovitvena dela, ni pa še plačana. Ko gre za zavode, ki naj vzdržujejo gojence skoro brezplačno, ni dovolj izplačati hišno kupnino, treba je tudi glavnice, da se zavod vzdržuje. Mnogi so nasveti in pobude, kako priti do tega. Tako je bilo nasvetovano, naj bi se ob otvoritvi zavoda, ki bo spomin na 1200-letnico našega pokristjanjenja, kovale spominske medalje: navadne, bakrene, srebrne, zlate, ki se bodo izročile sorazmerno z darom dobrotnikom. V načrtu je dalje, naj bi se posamezne sobe v zavodu poimenovali po dobrotnikih, ki bi prispevali po tri milijone lir.

Letos obhajamo na Goriškem 70-letnico smrti edinega slovenskega kardinala, nadškofa dr. Jakoba Missie. Umrli je v Gorici 24. marca 1902. Ali bi ne mogli Goričani počastiti spomin kardinala Missie prav s tem, da bi po njem poimenovali v Sloveniku sobo, ki bi bila v bodoče rezervirana predvsem gojencu, ki bi bil sin slovenskih staršev goriške nadškofije, duhovniku pa tudi svetnemu akademiku, ki bi študiral v Rimu?

Rim, 12. februarja 1972

M. Jezernik, rektor

POIMENOVANJE ENE SOBE V SLOVENIKU PO KARD. MISSIU

Msgr. Jezernik še sporoča, da bo zavod že prihodnje poletje sprejemal slovenske romarje v Rim, ki jih bodo priporočili duhovniki. Največ bodo lahko sprejeli do 50 romarjev. Cena bo veliko manjša kot drugje. Postrežba bo domača, slovenska. Vdostvo zavoda bo poskrbelo za vstopnice k papeževim avdiencam.

Iz pregleda zbirk za Slovenik je razvidno, da znašajo skupni dosedanja prispevki kar 166.557.483 lir. Slovenci na Goriškem in na Tržaškem zavzemajo častno mesto: samo leta 1971 so Goričani darovali lir 1.584.460, Tržačani pa lir 544.660. V vseh letih nabiranja so Goričani darovali za

Izvor službenega duhovništva

Vsa hierarhična služba v Cerkvi ima svoj izvor v apostolih. Kristus je izbral dvanajstere, ki jih je ločil od drugih učencev, da so bili tako deležni njegove onstranske službe. Dobri pastir je hotel postaviti dvanajstere za pastirje, ki naj bi med čredo predstavljali njegovo navzočnost.

Jezus je poslal dvanajstere, da bi delovali in govorili v njegovem imenu. Poslal jih je, kakor je bil sam poslan. Kakor je Oče v Sinu, na podoben način je Sin v apostolih. Tako je tisti, ki pošilja, navzoč v poslanem. Apostoli pa so spet svoji službi pridružili tiste, ki so jih sami izbrali.

Kakor pričuje prvotna Cerkev, se služba apostolov neprestano nadaljuje v škofih, katerim so apostoli izročili nalogo, da med kristjani varujejo aktivno navzočnost Kristusa — glave. Zato je jasno, da ima hierarhična služba svoj pravzvor in svoj izvor v poslanstvu, ki ga je Oče dal Sinu.

Kristus je stopil v zgodovino, poslan od Očeta, da bi bil začetnik našega odrešenja. Apostoli pa so poslani, da bi to odrešenje prišlo po predajanju skozi zgodovino do nas.

Na podoben način škofje posredujejo za apostoli in kakor apostoli odrešenje skozi stoletja z besedo in zakramentalnimi znamenji, po katerih se nadaljuje aktivna navzočnost odrešenjske skrivnosti.

Apostoli so temelj Cerkve. Niso pa to njihovi nasledniki v službi. K bistvu apostolov sodi, da so bili priče vstajenja, da so bili neposredno izbrani in poslani od Kristusa, da bi z avtoriteto širili njegovo oznanilo in tako zgradili Cerkev.

Služba škofov pa ni v tem, da bi ustanavljali drugo Cerkev, ampak da tisto Cerkev, ki so jo prejeli od apostolov, čuvajo, ohranijo in širijo ter nikdar ne spreminjajo njenih temeljev.

Kristus je ustanovil strukturo svoje Cer-

kve na temelju apostolov tako, da on ostane navzoča glava svojega telesa, ki ga skozi veke vodi po Svetem Duhu. Vidno in trajno zvezo med seboj, glavo, in med Cerkvijo je postavil s pomočjo poslanstva apostolov. Škofje in z njihovo oblastjo duhovniki pa postanejo po zakramentalnem daru Svetega Duha, ki ga prejmejo po polaganju rok, deležni posvečenja in poslanstva Kristusa kot glave skrivnostnega telesa.

Zaznamovani s Svetim Duhom so kakor »slike« ali podobe Gospodove, živa znamenja, otipljiva in učinkovita, samega Kristusa, in sicer v njegovi trojni službi učitelja, velikega duhovnika in pastirja za službo božjemu ljudstvu.

STALNA SLUŽBA BOGU

Ze na začetku življenja Cerkve vidimo, da je mašinski posvečenje kot dejanje Duha, s katerim se podeljuje vedno trajajoča »realnost«, katere ni mogoče nikdar izgubiti, pa čeprav bi prejemnik postal nevreden.

Iz tega je jasno, da se je Cerkev vedno zavedala, da je duhovnik posvečen za vedno. Dar Svetega Duha, ki se podeli pri mašinskem posvečenju, postavlja tiste, ki so ga prejeli, v nekakšno dokončno stanje, kar je očitno iz nepretrganega izročila Cerkve in iz pričevanja starih liturgij.

Danes je potrebno, da duhovnik vedno bolj živi pod navdihnjem Svetega Duha, da bo tako vodil ljudi do prve povezave z Bogom in do razumevanja božjih skrivnosti v Duhu in do pristnega krščanskega bogoslužja. Če pravimo, da je duhovnik duhovni človek, ki mora vedno pred seboj gledati podobo Kristusa, služabnika in pastirja, je očitno, da je treba gledati na celotno duhovnikovo delo in ga presegati samo v luči Svetega Duha.

Prizidek teološke fakultete

Ko je bila leta 1919 ustanovljena teološka fakulteta v Ljubljani kot del univerze, je dobila svoje prostore na Poljanski cesti, v stavbi bivšega dijaškega zavoda Alojzijeve. Ta stara stavba že doigo ne ustreza več zahtevam najvišjega cerkvenega učnega zavoda v Sloveniji, zato so okrog leta 1968 začeli resno pretehtavati predlog, naj bi na ostanku bivšega Alojzijevega vrta prizidali prizidek z novimi predavalnicami.

Arhitekt ing. Jože Kregar je napravil več variantnih idejnih projektov; na podlagi zadnjega je bila 12. decembra 1970 izdana uradna lokacijska odločba, da se na izbranim mestu lahko postavi nova stavba. Po izdelavi vseh podrobnih načrtov (isti arhitekt v sklopu podjetja »Slovenija-projekt«) je bilo 31. maja 1971 izdano gradbeno dovoljenje.

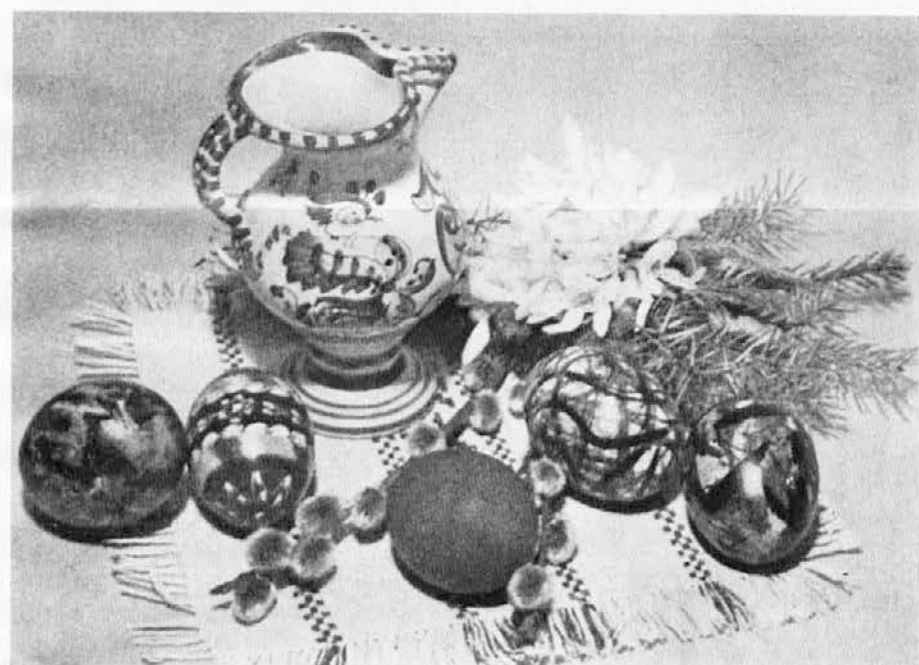
Takoj po izdaji gradbenega dovoljenja je podjetje začelo z izkopavanjem temeljev na gradbišču, s katerega so že v prejšnjih mesecih prostovoljni delavci-teologi odstranili stare stavbe, vrtno napravo in garaže. Vsa pripravljala dela tako za

načrte kot za gradbišče je vodil prof. Janez Oražem, nato pa je bil imenovan posebni upravitelj stare in nove fakultetne stavbe Martin Springer.

Vse delo je napredovalo po pogodbi; srednji, nižji del stavbe je bil pokrit 15. novembra, višji del pa 31. decembra 1971. Sredi januarja 1972 je bil tik pred pokritjem zadnji del stavbe, kjer bo nova zbornica in čitalnica, začenjajo pa se že tudi dela za notranjo opremo stavbe, ki naj bi bila vseljiva s študijskim letom 1972-73.

Latinska Amerika — boleč problem Cerkve

V Latinski Ameriki, ki ima 285 milijonov prebivalcev in kjer živi ena tretjina vseh katoličanov na svetu, deluje 45.000 duhovnikov, to pa je ena desetina vseh duhovnikov na svetu. Nad 40% teh duhovnikov prihaja iz drugih delov sveta. Pri svojem apostolskem delu naletijo ti duhovniki na težave raznih vrst. Kakor je razvidno iz knjige »Cerkve na Slovenskem«, je sedaj v Latinski Ameriki nad 120 slovenskih duhovnikov in redovnikov.

sotnost motila človekovo dejavnost in njegovo svobodo.

Nasprotno: Bog vse to hoče, vse to resno upošteva in je vse to od vekomaj vključil v svoj načrt in svojo zamisel o stvarstvu. Tako kljub najrazličnejšim nepopolnostim in kljub zlu, ki ga v posebni meri povzroča večkrat človeška hudobija, nastaja tisto stvarstvo, ki ga Bog hoče imeti in bo v polni meri uresničeno šele z nastankom »novega neba in nove zemlje« ob koncu sveta.

In čeprav človekova plemenita prizadevanja mnogokrat onemogoči nasprotna dejavnost, nikakor niso takšna prizadevanja brez pomena in bodo prej ali slej prišla do veljave. Pastoralna konstitucija o Cerkvi in sedanjem svetu pravi: »Ljubezen in njena dela bodo ostala, in vse stvarstvo, ki ga je Bog ustvaril zaradi človeka, bo rešeno suženjstva ničevosti« (39, 1).

Kristjan zato ne sme biti nikdar malodušen, ampak ga mora vedno voditi zaupanje v Boga, ki končno vodi ves razvoj, ki je Gospodar zgodovine. Za tega Boga pa tudi ni nobena na videz še tako malo pomembna človekova vsakdanja dejavnost brez pomena ali brez vrednosti, kakor mu ni nujno potrebno za videz še tako neprecenljivo človekovo dejanje.

NAŠE UPANJE JE UTEMELJENO

Temelj krščanskega upanja pa je učlovečenje božjega Sina in njegovo vstajenje od mrtvih.

Z učlovečenjem božjega Sina je

delu, ki ga je Kristus kot tesar opravljal v Nazaretu.

TRPLJENJE NI VEČ TEMA

Posebno pa Kristusovo vstajenje osvetljuje temo trpljenja. Kakor je Kristus šel resnično preko križa v poveljanje velikonočnega jutra, tako vodi tudi trnjeva pot tistih, ki trpijo, v zanesljivo zmago nad trpljenjem. »Zakaj kakor je trpljenje Kristusovo v nas obilno, tako je po Kristusu obilna naša tolažba,« pravi apostol Pavel (2 Kor 1, 5).

Da, celo v temo smrti sije ta luč, saj nam zopet pravi božje razodetje: »Če namreč živimo, živimo Gospodu, in če umiramo, umiramo Gospodu; naj torej živimo ali umrjemo, smo Gospodovi. Zato je namreč Kristus umrl in oživel, da gospoduje mrtvim in živim« (Rimlj 14, 8, 9). Kdor s Kristusom živi ali še bolje kdor živi v Kristusu, ta tudi z njim umira in tako stopa v polnost življenja, v poveljanje s Kristusom ali v zmago nad smrtjo.

»Veselite in radujte se,« je velikonočni vzklik, a kakor smo spoznali iz našega razmišljanja o krščanskem optimizmu, je to tudi klic, ki nam prihaja od Boga v vseh trenutkih našega življenja in na katerega moramo res odgovorjati z veseljem, ki ga tudi upravičene solze ne smejo zamoriti. »Glejte, jaz sem z vami vse dni,« nam pravi Kristus, ki je vstal od mrtvih.

Dr. VEKOSLAV GRMIČ

K sebi ga je vzel Iz cerkvene zgodovine Banata

Ob eksploziji jugoslovanskega letala nad Češkoslovaško 26. januarja 1972 se je med drugimi smrtno ponesrečil strojni inženir Franci Humar, star 25 let. Pokopali so ga 7. februarja na poboškem pokopališču v Mariboru. Pogrebne obrede je opravil mariborski pomožni škof dr. Vekoslav Grmič. Z govori so se od pokojnika poslovili med drugimi škof dr. Grmič, medškofijski asistent študentskih verskih skupin Rudi Koncilija in p. Vital Vider. Vsi so občudovali Humarjevo mlado ženo Janjo, ki se je poslovila od njega z vzvišeno in dostojanstveno vernostjo, iz katere je sijala globoka in preprosta vera.

V »Biltenu študentskih verskih skupin«, ki ga izdaja MOS (medškofijski odbor študentov), je p. Vital Vider orisal lik tega mladega izobraženca, ki je nam vsem pustil čudovit vzor doslednega kristjana sredi razkristjanjene družbe. Zdi se nam primerno, da pok. Francija Humarja predstavimo tudi našim bralcem. S p. Viderjem tudi mi zastavljamo vprašanje: »Kje

vernimi študenti, ki so se zbirali k verskim srečanjem. Poznali so ga kot fanta, ki si je (mnogokrat edini) upal jasno in glasno povedati, kaj misli in želi. Velikokrat je to storil tudi v imenu drugih, ki so raje molčali in ostali »čisti«, potem pa se veselili njegovega uspeha. Prav gotovo se danes ne bi imeli medškofijskega duhovnika za študente (niti Biltena), če se ne bi Franci tako uporno boril zanj dve leti. Tudi velika skupina štajerskih študentov, ki se že drugo leto zbira v Ljubljani, ne bi imela svojega verouka, če ne bi bilo Francija z njegovim pogumom, upornostjo in požrtvovalnostjo. (Za poročan nas je z ženo Janjo obiskal pri Sv. Petru, kjer se zbiramo ob četrtkih.)

In kako je znal sebe in druge »neusmiljeno« spodbujati in opominjati, da ne bi pri vsem tem delu zaspali! Ko sem na pogrebu poslušal govor direktorja Gozdnega gospodarstva, kjer je bil v službi, sem začuda opazil: pa to je isti naš podjetnik, iznajdljivi, prizadevni, točni, vestni, zane-

V nedeljo 13. februarja je apostolski pronuncij v Beogradu nadškof Mario Cagna skupaj z beograjskim nadškofom dr. Bukatkom in nekaterimi drugimi škofi posvetil v glavni cerkvi banatske apostolske administrature v Zrenjaninu (svoj čas Vel. Bečkerek) v škofa Tomaža Junga, po rodu Madžara, do takrat župnika v Zrenjaninu.

Tomaž Jung, novi škof in obenem apostolski administrator Banata, je bil rojen 10. decembra 1936 v Skorenovcu v Banatu. V mašnika je bil posvečen 12. jul. 1961.

Tako je v Jugoslaviji zažvela nova samostojna cerkvena pokrajina, za sedaj še kot apostolska administratura Banata. Od slej sta v Jugoslaviji dve administraturi: Slovensko Primorje in Banat. Istočasno pa je bila administratura Baranja, ki je svoj čas spadala pod madžarsko škofijo Peč, priključena škofiji Djakovo.

Ozemlje sedanje banatske apostolske administrature je bilo do konca prve svetovne vojne sestavni del velike čanadske škofije, ki jo je bil ustanovil okrog leta 1030 na pobudo sv. Gerharda ogrski kralj sv. Stefan. Sv. Gerhard je bil benediktinec, vzgojitelj sv. Emerika, kateri je bil sin kralja sv. Stefana.

Ta škofija je obsegala zelo velik prostor, ki je sedaj razdeljen med tri države: Madžarsko, Romunijo in Jugoslavijo. Sedež škofije je bil v mestu Čanad ob reki Maroša (romunsko Mureš). Škofija je cvetela vse do turške zasedbe, do katere je prišlo po tragični bitki pri Mohaču (9. avgusta 1526), ko je bila krščanska vojska popolnoma poražena. V tej bitki je padel ogrski kralj Ludvik II, nadškof iz Kaloče ter šest škofov, med katerimi je bil tudi zadnji čanadski škof Franc Csaholy. Turki so večinoma prebivalstvo pobili ali pa odpeljali v sužnost, na njihovo mesto pa naselili mohamedanske vernike. Zato je vse to okrožje ostalo dvesto let brez katoliškega škofa.

Po dveh važnih zmagah nad Turki (Eugen Savojski leta 1697 pri Senti in 1716 pri Temešvaru) so postali ti kraji med Donavo in Tiso zopet svobodni. Muslimani so odšli, na njihova mesta pa so se zopet začeli naseljevati katoličani (a tudi protestanti in pravoslavni). Leta 1716 je bila obnovljena čanadska škofija, toda s sedežem v Segedinu, ker je bilo mesto Čanad popolnoma uničeno. Za časa nemškega kralja Karla VI. (1711-1740) je bil sedež

škofije prenešen v Temešvar. Tedaj se je začela velika kolonizacija teh bogatih in plodnih, a po vojnah in turški zasedbi opustošenih krajev z naseljenci iz vseh krajev Evrope.

Tako je na tem ozemlju nastala mala Evropa, mozaik jezikov, narodov in verstev. Največ je bilo Nemcev (celo iz Alzacije), pa tudi Francozov (ki so pa ob koncu prejšnjega stoletja že popolnoma izginili, ker so jih asimilirali Nemci in Madžari), Romunov, Bolgarov (katoličani, nekdanjih pavlikijanov - potomcev bogomilov), Čehov, Slovakov, Ukrajincev, Rusinov in seveda Madžarov. Ta kolonizacija je dosegla svoj vrhove za vladarice Marije Terezije (1740-1790).

Med prvo svetovno vojno je imela škofija skoraj en milijon vernikov v 246 župnijah in 135 kaplanijah s 400 duhovniki. Z mirovno pogodbo v Trianonu je bila ta škofija (po razpadu avstro-ogrske monarhije) razdeljena med Jugoslavijo, Madžarsko in Romunijo.

V začetku je v imenu čanadskega škofa (s sedežem v romunskem Temešvaru) upravljal župnije v jugoslovanskem Banatu škofov vikar Stefan Kováč (Kovacs). Z dekretom od 10. decembra 1923 je bil imenovan za apostolskega administratorja jugoslovanskega Banata frančiškan dr. Rafael Rodić. Tedaj je ta administratura imela okrog 200.000 vernikov (največ Nemcev in Madžarov, zraven pa še Čehov, Bolgarov in drugih).

Sedež administrature je bil v Vel. Bečkerek. Ta kraj se je kasneje imenoval Petrovaradin, sedaj se pa imenuje Zrenjanin. Površina administrature znaša 9.387 kv. km.

V duhu konkordata s kraljevino Srbijo iz leta 1914 (ki pa zaradi prve svetovne vojne ni bil ratificiran, a sta ga obe podpisnici priznali in se po njem ravnali) je bila leta 1924 ustanovljena beograjsko-smederevska nadškofija. Za prvega nadškofa je bil imenovan apostolski administrator Banata dr. Rafael Rodić, ki je ohranil še nadalje naslov apostolskega administratorja Banata. Banatska administratura je namreč ohranila svoj status ter je imela svetovalce. Beograjski nadškof je od časa do časa prihajal v sedanji Zrenjanin na seje sveta in na birmo.

Po odstopu nadškofa dr. Rodića je prevzel upravo beograjske nadškofije in ap. administrature Banata dr. Josip Ujčić

(imenovan 28. novembra 1936 - introniziran 28. marca 1937), ki je opravljal to službo do svoje smrti (24. marca 1964).

Nasledil ga je dotedanji grško-katoliški škof v Križevcih dr. Gabrijel Bukatko, ki je bil vse doslej tudi apostolski administrator križevske škofije (katere obsega vse katoličane vzhodnega obreda v Jugoslaviji), četudi ima pomožnega škofa dr. Joakima Segedija (s sedežem v Zagrebu).

Ali bodo ostale meje nove samostojne ap. administrature sedanje ali pa se bodo prilagodile upravnim, kar bi odgovarjalo pastoralnim potrebam, je seveda še odprto vprašanje, dokler ne bo Rim dokončno odločil.

Novi škof je po narodnosti Madžar, ker je večina vernikov madžarske narodnosti. Po zadnji vojni je ostalo v Banatu zelo malo Nemcev, ki so nekaj imeli večino med katoličani. Pravoslavni so bili seveda številnejši.

Tamkajšnji duhovniki in verniki pričakujejo, da bodo kmalu dobili svojo škofijo, ker so pač administrature samo prehodnega značaja.

Msgr. Alojzij Turk, Beograd

Nova prošnja iz Bogdancev

Apostolstvo sv. Cirila in Metoda v Gorici je pred časom naslovilo poziv na slovensko javnost, naj pomagajo zgraditi cerkveno sv. Cirila in Metoda v Stojakovem, ki je služila tamkajšnji katoliški skupnosti vzhodnega obreda. Oglasili so se številni dobrotniki, ki so z izdatnimi prispevki podprli gradnjo nove cerkve. Dne 4. aprila 1971 je beograjski nadškof dr. Gabrijel Bukatko cerkveno blagoslovil in od tedaj se ondi redno vršijo bogoslužna opravila.

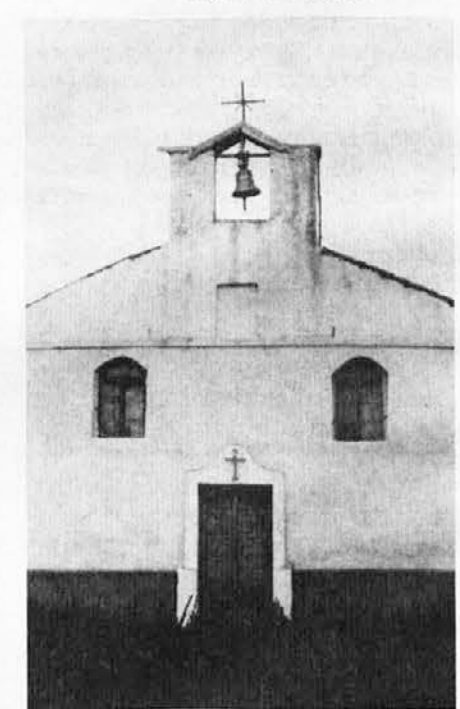
Katoličanov v Makedoniji ni veliko. Le boren ostanek so nekaj zelo cvetoče katoliške skupnosti vzhodnega obreda, ki so se bile združile s katoliško Cerkvijo. Zaradi krutega preganjanja, izseljevanja in požiganja celotnih vasi so le maloštevilni preživeli vse te grozote.

Blizu Stojakovega, ob grški meji, tik Gervelije je vas Bogdanci, ki se hitro razvija. Tudi tamkajšnja katoliška cerkev je posvečena sv. bratoma Cirilu in Metodu. Cerkev je bila zgrajena na hitro, ob hudem pomanjkanju sredstev, torej nesolidno. Streha je zdaj v naravnost obupnem stanju, strop se ruši. Ako se ne poskrbi za takojšnjo obnovo, bo vse razpadlo. Katoliška skupnost bo tako ostala brez cerkve. Vsakdo si lahko predstavlja, kaj pomeni, če šibka katoliška občina sredi pravoslavne večine nima bogoslužnega prostora, kjer bi se zbirala k molitvi in poslušanju božje besede.

Katoliška skupnost iz Bogdancev, ki se je v velikem številu udeležila blagoslovitve nove cerkve v Stojakovem in slišala o dobrotnikih iz Gorice in Trsta v Italiji, prosi, naj jim pomagamo rešiti tudi njihovo cerkveno.

»Vemo, da imate več podobnih prošenj in dobroteljskih akcij,« tako nam pišejo. »Po dolgem premišljevanju smo se le odločili, da vas zaprosimo za pomoč.« Često se prav v množstvu akcij najdejo plodna tla, po Gospodovi besedi: »Dajte, in dalo se vam bo!«

Za ACM v Gorici
dr. Rudolf Klinec

Župnijska cerkev sv. Cirila in Metoda v Bogdancih ob makedonsko-grški meji, ki nujno potrebuje obnove, ker bo drugače razpadla. Obnove pa ni brez denarja. Smemo upati na pomoč velikodušnih kristjanov?

Počasi, a nezadržano, prihaja pomlad tudi v gorski svet

ste tisti, ki boste stopili na njegovo mesto? Ne čutite, da je delo za Kristusovo stvar nekaj velikega in lepega?»

Po nekaj mesecih zakonskega življenja je Franci Humar prvič v življenju stopil v letalo in po njem vstopil v večnost. Kako nedoumljivo je to za nas! S prerokom Izaijem (55, 8) bi mogli reči: »Moje misli niso vaše misli in vaša pota niso moja pota.«

Eno je gotovo. Kristus nam razodeva Boga, ki je ljubezen. In prav gotovo ni Bog izbral najslabšega trenutka za Francijevo smrt, ampak najboljšega.

Francija sem že dolgo poznal. Prav zato sem lahko opazil, kako se je fant hitro in lepo razvijal. Od takrat, ko je še ves živél za šport pa do trenutka njegove zrelosti za večnost, je zelo velik vzpon. Fant, ki se je znal zelo elegantno obleči, ni bil noben gospod, ampak zelo dober tovariš. Čeprav je ostal velik prijatelj športa in nogometa — z ženo Janjo sta kot mlada zakonca večkrat šla na kakšno tekmo —, je vendar znal vrednotiti stvari in je velik del časa, ki ga je porabil za šport, obrnil drugam za važnejše življenjske naloge.

Bil je vesele narave in zgovoren, pa vendar vedno moč beseda. Velikokrat sem ga na tihem občudoval, kako je držal obljubo; kako je bil točen, kadar smo se zmenili za kakšno uro — celo do minute! Čeprav je zaradi večernega študija rad malo dlje spal, tudi zgodnejša ura zanj ni bila pretežka, če je bilo treba narediti kakšno uslugo.

Vera in pravost zanj nista bili navada. Neoprenehoma je hotel poglabljati svojo vero in oblikovati svojo vest. Kako je bil vesel vsake dobre knjige! Kako je organiziral prodajanje knjige M. Quoista »Kristus živi!« kako se je razveselil Holandskega katekizma v slovensščini! Velikokrat je sedel v moji sobi ali pa sva se sprehajala in govorila o versko moralnih problemih. Dejal je: »Zelim, da mi po dejanju vest ne bo ničesar očitala.« Tudi od drugih je pričakoval jasnost in doslednost.

V svojih prizadevanjih in debatah je bil temperamenten in včasih mladostno zagnan. Zato so ga nekateri večkrat napačno razumeli. Kdor ga je poznal, je vedel, kaj misli in da ni česar ne skriva in ne govori za hrbtom. Zato tudi ni imel rad nerazčiščenih stvari, pa si je upal ponovno stopiti k sobesedniku, s katerim se ni strinjal ali se je celo sprl z njim. Ni dolgo, kar mi je dejal: »Jaz z nobenim človekom ne maram biti skregan. Naj se razčisti!«

Mislim, da ne bom pretiraval, če rečem, da je »Ferenc«, kot smo mu radi rekli, počasi postajal pojem med slovenskimi

sljivi, moč beseda — Franci. Torej — povsod je bil enak.

Z nami je romal v Lurd. Bil je na duhovnih vajah, na duhovnih obnavah in na taborjenju (kjer nam je z veseljem pekel omlate). Udeleževal se je družinskih večerov. Kljub svoji živahnosti in privlačnosti ter mnogostranskemu udejstvovanju ni nikdar tega izkoriščal pri dekletih. Dobro se spominjam, kako mi je rekel, da ne želi zahajati v določeno okolje, kjer bi se zabaval in bi potem kakšno dekle napačno razumelo njegovo vedenje. Veliko je prosil Boga, da bi se v iskanju svoje življenjske družice prav odločil. Obenem je bil do kolegic naraven in domač. Sicer so pa vsi, ki so ga poznali, vedeli, kako mehkega srca je. Ne dolgo pred smrtjo je dejal: »Moram obiskati bolnega sodelavca, ki leži v ljubljanski bolnišnici.«

Ceprav je že ljubil svojo Janjo — je zapisala Marica Svenšek —, Franci ni pozabljal na druge ljudi in na njihove potrebe. Ko sem dva meseca ležala na onkološkem oddelku v Ljubljani, me je velikokrat obiskal in mi skušal prinesiti tisto, kar bi mogla jesti. Dosti sva se pogovarjala. Videla sem, kako resno jemlje študij in kako pri svojem delu računa z božjo pomočjo. Velikokrat me je prosil, naj ga priporočim Bogu. »Bolnike Bog raje usliši.« Bil je fant, ki je razumel vsako šalo, a se je dalo z njim govoriti tudi o najresnejših stvareh. Njegov optimizem in pripravljenost na vse dobro sta me dvigala. Ob njegovi smrti smo še bolj spoznali njegovo pravo vrednost.

Tako je Franci od vsakdanjega fanta raste in se razvil v zrelega študenta, Slovenca, kristjana in izobraženca-laika. Vsi smo se veselili, da je njegova dolgotrajna zvestoba vsemu lepemu in dobremu bila okronana s poroko. Z ženo ju je dokončno zblizalo med drugim tudi delo za Kristusovo stvar med študenti.

Kmalu je bilo treba najti solidnega, zavzetega in požrtvovalnega izobraženca-laika, ki bi zastopal mariborsko škofijo pri MOS. Več potrebnih lastnosti ni bilo moč najti drugje kot prav v Franciju. Sprejel je in spet začel: natančno, zanesljivo, požrtvovalno, odkrito — kot vedno. Potem je pa Večni pastir »prišel in ga k sebi vzel« (Jan 14, 3).

Ze iz več študentskih ust sem slišal: »Odkar je Franci umrl, čutim, da moram biti boljši.« Da. Kako zelo redki so takšni mladi ljudje v slovenski Cerkvi — požrtvovalni, zanesljivi, pogumni, odkriti, zvesti sodelavci za Kristusovo stvar... Kje ste tisti, ki boste stopili na njegovo mesto? Ali čutite ob Francijevi smrti, kako je takšno delo nekaj velikega in lepega?...

Novi ekumenski zbornik

Spet je izšel ekumenski zbornik »V edinstvu«, ki ga izdaja Slovenski ekumenski svet. To pot je revija v glavnem posvečena slovenskim evangeličanom, ki žive v Sloveniji. Zbornik nas namreč hoče približati znanosti z njihovim verskim življenjem in delom, zato so nekaj člankov v zborniku prispevali celo evangeličani sami.

Ze takoj v prvem poglavju nam mariborski kanonik Jožef Smej oriše domovino teh evangeličanov. To je Prekmurje, kjer obstaja najstarejša evangeličanska skupina že dvesto let. Pisatelj nam nato poda oris največjih evangeličanskih župnij ter nam na koncu še pove približno število evangeličanov v Sloveniji: teh je okrog 25.000, od katerih jih je 17.000 v Prekmurju.

Takoj za tem poglavjem sledi članek, ki ga je prispevala slovenska evangeličanka. Članek govori o verskem življenju v evangeličanski družini, ki je res zelo občuteno in globoko. Sledi nekaj podatkov o Lutrovem življenju, nakar lahko preberemo članek evangeličanskega župnika iz Bodonca, in sicer o evangeličanski duhovnosti, oziroma o odnosu evangeličanskega vernika do Boga in do praktičnega življenja.

V nadaljnjem srečamo zopet pomemben članek, katerega je tudi prispeval mariborski kanonik J. Smej. Članek govori o utelešitvi prekmurske književnosti Stefanu Kuzmiču ter o 200-letnici njegovega prevoda sv. pisma nove zaveze. Ta prevod obsega 845 strani in je najpomembnejše delo prekmurske književnosti.

Zanimiv je članek o slovstvenem delu prekmurskih katoličanov. Prekmurški Slovenci so bili vedno v tesnem stiku z Madžarsko in slovenski jezik se je pri njih ohranil samo zato, ker so ga gojili v cerkvi in doma. Sledi poročilo o knjižnih izdajah slovenskih evangeličanov po vojni. Od teh izdaj je najbolj znan koledar, ki izhaja že dvajset let in prinaša kroniko o življenju slovenskih evangeličanov v Sloveniji. Vsebinsko bogati so članki, ki govorijo o ekumenizmu in o katoliški Cerkvi

ter o raznih medsebojnih ekumenskih srečanjih.

S tem v zvezi je tudi naslednje poglavje, ki govori o odmevu drugega vatikanskega koncila v evangeličanskem tisku. Za ta koncil se je najbolj zanimal evangeličanski koledar, ki ga je skušal prikazati svojim bralcem v čim lepši luči, saj so evangeličanski voditelji koncilu vestno sledili ter njegovo delo tudi iskreno posredovali svojim vernikom.

Naslednje poglavje je prispeval dr. Rudolf Klinec. Opisano je romanje zamejskih Slovencev v Prekmurje ter srečanje z evangeličansko skupnostjo istotam. Izčrpen je oris raznih evangeličanskih skupnosti v Trstu, nakar nam dr. Klinec opiše prvo študijsko ekumensko potovanje Apostolstva sv. Cirila in Metoda v Gorici in Trstu, ki je bilo leta 1969 v Srbijo in Makedonijo ter drugo potovanje, pri katerem so se zamejski Slovenci srečali z muslimani v Bosni in Hercegovini.

Zelo zanimivo je tudi poglavje, ki ga je prispeval p. Antonij Koren iz Rima. V tem poglavju namreč beremo o Marijinem čiščenju pri pravoslavni Sloveniji.

Opis potovanja v Sovjetsko zvezo je prispeval dr. Stanko Janežič. Je zelo zanimiv, ker spoznamo iz njega v precejšnji meri versko življenje v Rusiji. Isti pisatelj nam nato pove nekaj tudi o novem ruskem patriarhu Pimenu. Marijan Peršak iz Maribora govori o srečanju s pravoslavnimi v Beogradu, Ob koncu je še poročilo o zborniku, ki ga je ob svojem jubileju izdala srbska Cerkve. Zadnje poglavje v zborniku »V edinstvu« pa prinaša poročilo o postavitvi spominske plošče na grob škofa dr. Mahniča v Zagrebu. To ploščo so ob 50-letnici njegove smrti poklonili velikemu škofu v imenu hvaležnih Slovencev člani Apostolstva sv. Cirila in Metoda iz Gorice in iz Trsta. S tem člankom se zaključijo letošnji Zbornik, ki je res zelo zanimiv in ga priporočamo vsakomur, da seže po njem. Zbornik je v Gorici na voljo pri g. Arturju Koshutu, ul. Mameli 8. Mariza Perat

Lice Katinare se spreminja

Katinara dobi čisto drugačno lice kot ga je imela še do včeraj. Iz dneva v dan raste zgradba za novo bolnišnico, ki je tržaškemu mestu tako potrebna, saj je bolnikom že nemogoče vzdržati v nekaterih oddelkih sedanega poslopja, ki je eno najneprimernejših v vsej državi. Zelja vseh je torej, da bi nova bolnišnica bila čim prej dograjena.

Jasno je, da bo nova bolnišnica spreminila okolje, še večje spremembe pa obeta povzročiti tržaška univerza, ki bo zgradila nekatere fakultete oziroma univerzitetne klinike v bližini bolnišnice v smeri proti Montebellu in Rovtam. Obstaja torej nevarnost razlašanja, oziroma rušenja nekaterih hiš. Katinarsko prebivalstvo je odločeno strnjeno braniti svoje pravice do s tako velikim trudom priborjene lastnine.

Za problem se stalno zanima tudi katinarski župnik Albert Miklavc, s katerim smo imeli zanimiv razgovor, ki ga objavljamo v zgoščenih oblikah.

Kaj pravzaprav grozi Katinari?

V primeru, da bi prišlo do uresničitve obeh načrtov, ki zadevajo Katinaro, oziroma novega cestnega omrežja in gradnje univerzitetnih klinik, kot sta bila odobrena v tržaškem občinskem svetu, bi razlitali na Katinari okrog 95 hiš, ki so večinoma nove in last slovenskih družin, porušili bi slovensko srednjo šolo, prostore ob župnišču, kjer se shaja mladina in katinarski cerkvi bi odvzeli skoraj ves prostor pred vhomom z dvema nad 150 let starima lipama.

Občina je zaenkrat ustavila gradnje novih hiš in v tem smislu tudi spreminila regulacijski načrt. Za ta predlog so glasovale več ali manj vse stranke, zato je pametno, da so Katinarci zavzeli skupno stališče. Mislite, da bodo tudi v bodoče enotni?

Katinarski prebivalci so res zelo razočarani nad svojimi predstavniki v občinskem svetu, ker se niso pred glasovanjem pozanimali za dejansko stanje svojih somišljenikov v tem okraju in branili njihovih pravic in koristi. Zato so tem bolj strnjeni v obrambi svojih domov in svojih stoletnih pravic do bivanja v svojem domačem kraju.

Je prišel župan ali kateri občinski odbornik na lice mesta?

Kar je meni znanega, ni še prišel nihče od odgovornih oblasti na lice mesta razen nekateri predstavniki strank, odbornik Slovenske skupnosti dr. Dolhar in deželni svetovalec dr. Štoka.

Koliko hiš je ogroženih oziroma v neki nevarnosti zaradi gradnje univerzitetnih klinik?

Načrt o gradnji univerzitetnih klinik predvideva razlstitvev okrog 80 hiš, načrt o razširitvi ceste pa 15 hiš. Skupno okrog 95 hiš.

Koliko od teh lastnikov je Slovencev?
Od teh lastnikov je 86 Slovencev, torej pretežna večina.

Potemtakem bi to bila korenita sprememba narodnostnega značaja vasi?

Sprememba bi bila zares korenita. Izvedba obeh načrtov bi torej v prvi vrsti usodno udarila po slovenskem življu na Katinari.

Upajmo, da ne bo treba nobene hiše porušiti; kljub temu, mislite, da bi sama gradnja bolnišnice že vplivala na narodnostni sestav Katinare? Bo župnija še ostala slovenska?

Socialni čut katinarskih prebivalcev je prevladal, da so se vdali gradnji bolnišnice na Katinari in pričakovanju, da bodo tudi odgovorni ljudje pokazali isti čut do

skupnosti, ki že stoletja živi na Katinari in dopustili, da bo ta skupnost tudi za naprej nemoteno živela in se razvijala. Osebnostno sem prepričan, da bi sama gradnja bolnišnice ne vplivala toliko na narodnostni sestav Katinare in bi župnija še ostala slovenska.

Kaj pa gradnja široke ceste, ki bi povezovala cesto št. 202 z bolnišnico? Koliko hiš pa je tu v nevarnosti?

Gradnja široke ceste po Katinari bi ne zadala le vasi kot taki usodnega udarca, ampak celotni katinarski župniji, ker bi jo cesta z velikim prometom presekalna na dve in bi cerkev ostala osamljena in popolnoma odtrgana od tistega dela župnije, ki je najbolj versko in narodno živ in delaven, oziroma od starega dela Katinare in Lonjerja. Izvedba tega načrta bi verjetno popolnoma spremenila značaj katinarske župnije, ker bi za večji del župnije cerkev postala nedostopna. Če pa pomislimo še na dejstvo, da bi po tem načrtu porušili tudi slovensko srednjo šolo, kjer je naša mladina rastla v domačem okolju in ostala zato nanj navezana tudi po končani srednji šoli, potem res nimamo kaj upati za bodočnost katinarske župnije, da bi ostala kot je zdaj. Gradnja široke ceste po Katinari bi terjala težko žrtev 15 slovenskih domov.

Kateri koraki so bili napravljeni s tem v zvezi?

S skupnimi in zasebnimi posegi skušamo dopovedati odgovornim oblastem, da je krivično terjati od katinarskih prebivalcev tako težke žrtve in da so možne drugačne rešitve, ki bi vsaj nekoliko omilile gmotno in moralno škodo, ki bi jo itak katinarska skupnost utrpela že z gradnjo same bolnišnice in drugih potrebnih struktur tudi izven naseljenega območja.

RAZNO

Festival luči

»Festival luči« se imenuje teden, ki ga v Vel. Britaniji prireajo skupno vse veroizpovedi proti valu moralne pokvarjenosti. Prvič so »Teden luči« izvedli preteklo leto in to z dobrim uspehom. Organizatorji želijo z raznimi iniciativami vzbuditi javno mnenje, da bo postalo pozorno na škodljivo širjenje nemoralnosti po časopisih, revijah, filmih, radiu in televiziji. »Teden luči« je bil letos od 15. do 22. marca.

Teološka fakulteta v Ljubljani

V zimskem semestru študijskega leta 1971-72 je bilo na teološki fakulteti v Ljubljani vpisanih 359 slušateljev in slušateljic. Od teh jih je v Ljubljani študiralo 300, v Mariboru pa 59.

Po letnikih so bili takole razdeljeni: I. - 65; II. - 66; III. - 47; IV. - 62; V. - 53; VI. - 61; VII. - 5. Med slušateljci in slušateljicami je bilo 13 redovnic in 8 laikov.

Na bolje gre

Zdi se, da se razmere v Južnem Sudanu polagoma leboljšujejo. Osrednja vlada v Hartumu je končno podelila južnim pokrajinam države, kjer so naseljeni črnici, samoupravo. Stevilni begunci se vračajo na domove. Mogli so se vrniti tudi nekateri misijonarji, ki so bili pred leti izgnani. Upanje je, da se bodo mogli vrniti še drugi. Sudanska Cerkev ima precej poklicev. Pred kratkim je bilo posvečenih deset sudanskih novomanašnikov.

diplomiral na ekonomski fakulteti.

»Sivi dnevi« so prva njegova knjiga. So spomini na zapore v ljubljanskem sodišču. So dokument življenja političnih pripornikov, obenem pa izraz duše tedaj od trpljenja že zrelega mladoletnika.

SREČANJE

Zunaj je divjal vihar. Oblaki so se podili tik pod strehami in pošiljali valove razbičane dežja med sive zidove, ki sta jih zdaj pa zdaj stresala tresk in grom.

Ceste so bile prazne. Ljudje so čepeli po svojih luknjah, se jezili in bali, kadar je treščilo v bližini. Pa ne vsi. Niko je užival. Krčevito vzpet se je oklepal železnih križev na visokem oknu samice. S pohlepnim užikom je poslušal tuljenje viharja; kaplje tisočkrat zdrobljene in razpršene na okenskih okvirih, lesenem zaslonu in estankih šipe, so mu rosile konice shujšanih prstov, ki so trepetali od napa.

Zdrsnil je na tla in pritisnil uho na debelo steno. Blisk je oslepil. Tresk je bil tako silovit, da je v ušesih kar zvenelo. Fant je užival. Zaprl je oči.

V družini Gergolet (pri Rošotovih) v Doberdolu imajo še staro krušno peč, kjer bodo tudi za letošnjo veliko noč spekli potico in druge praznične dobrrote

Razgovor s Cirilom Koršičem

Gospoda Cirila Koršiča srečujemo po hodnikih Katoliškega doma vsakokrat, ko je tam kakšna prireditev. Če le more, je vedno prisoten, prej »službeno« kot gledalec. Že deset let vrši funkcijo upravnika Katoliškega doma z vso njemu prirojeno vestnostjo in s čutom odgovornosti. Ob desetletnici te naše pomembne ustanove smo mu zastavili nekaj vprašanj.

Kaj pomeni biti upravnik Katoliškega doma?

Upravnik mora vestno in skrbno izvrševati naloge, ki mu jih poveri odbor; v bistvu gre za upravljanje in gospodarjenje tujega imetja, v tem primeru naše skupne slovenske lasti.

Kaj če bi nam to ponazorili s konkretnimi primeri.

Če pregori žarnica, je treba kupiti novo, če zmanjka nafta za kurjavo, je treba nabaviti novo itd. Najvažnejše opravilo pa je plačevanje davkov, kar mi povzroča zaradi pomanjkanja sredstev stalno zaskrbljenost.

Katero so pozitivne in negativne strani tega desetletja?

Imeti svoje prostore je zelo važna stvar. Vsestranske razgibane dejavnosti na kulturnem in športnem področju si sploh ne moremo predstavljati brez Katoliškega doma. Prostori na Placuti, kjer smo se prej zbirali, bi ne bili niti od daleč kos našim potrebam. Negativnih strani ni, so pa pomanjkljivosti. Zaradi dolgov si ne moremo privoščiti, da bi prostore primerno opremili. Vsaka organizacija ima pravico do svojega sedeža, kar pa zaenkrat ni bilo izvedljivo. Finančni položaj, ko smo začeli

z zidanjem dvorane, nam ni dovoljeval drznejših načrtov. Vendar bi verjetno marsikaj spremenili, če bi zidali z današnjimi skušnjami.

Kako gledate na današnjo mladino?

Rekel bi, da sem zaskrbljen, ker je izpostavljena raznim izigravanjem, zavajanju in raznarodovanju.

Se vam zdi, da se mladina, ki se zbira v Katoliškem domu, razlikuje od ostale?

Rekel bi, da ne zaostaja in da predstavlja mladino današnjega časa. Zdi se mi pa, da je najti v njej precej zdravih idealov, ki so marsikje drugod že zamrli. Prepričan sem, da ne bo nič izgubila, če bo tudi vnaprej zvesta veri in narodu.

Gospodu Koršiču se lepo zahvaljujem za pomenek, predvsem pa za njegove neplačane ure, ki jih prebije z delom za našo skupnost. Seveda s tem nočem zmanjševati zaslug tistih, ki so v teh desetih letih prav tako na razne načine delali in se žrtvovali. Zavedamo se, da nam prostori Katoliškega doma nudijo vse polno priložnosti za zdravo in pošteno izživiljanje in da v njih bogatimo svojo mladost z nepozabnimi doživetji.

SKADovec

DEŽELNE POBUDE

Deželna uprava za varstvo narave

Za ohranitev naravnega okolja se je deželna uprava začela zgodaj zanimati. Že leta 1966 je ustanovila odbor za varstvo gozdov in krajine, ki naj bi usklajal razne tovrstne pobude. Nova zamisel se je kmalu pokazala koristna, saj je odbor med drugim preprečil, da bi se v doberdolskem jezeru uničilo rastlinstvo s kemičnimi oplevki. Nadalje so bila postavljena načela, po katerih mora načrtovanje in gradnja novih cest potekati tako, da ne kvari okolja.

Podobne predpise je uprava izdala za varstvo drevoredov, parkov, vrtov in mestnega zelenja. Celotno pri gradnji novih vil na Krasu ni dovoljeno saditi takih rastlin, ki so temu okolju tuje. V gozdnem področju je bilo doslej ustanovljeno že nekaj naravnih parkov, med katerimi je znan park ob Belopeških jeberih. Leta 1971 je deželna uprava izdala zakon za preprečevanje, nadziranje in gašenje gozdnih požarov.

K ohranitvi naravnega okolja bo tudi pomagalo novo ustanovljeno središče za

kmetijske poskuse, ki ima naloge, da preučuje in poskuša ter tako prepreči rabo takšnih kemičnih snovi v kmetijstvu, ki bi poškodovale življenjsko ravnotežje v naravi.

Veliko truda vlaga deželna vlada v ureditvev hudournikov, ki prinašajo ob narasli vodi toliko škode ljudem in prirodi.

Onesnaženje morja, rek in lagune je predmet več zakonov. Izdani so bili predpisi o ravnanju z mestnimi odpadki. V teku so preučevanja virov okuževanja, katerim bodo nato sledili predlogi za preprečenje ali za čiščenje okuženih snovi. Spet drugi zakoni ščitijo živalstvo, predvidevajo ustanovitve zavetnih področij in prepoved lova za določene vrste živali.

Spričo stalno naraščajočega zidanja, betoniranja, asfaltiranja in uporabe strupe- nih snovi v industriji, kmetijstvu, gospodinjstvu se prej ali slej mora vzbuditi v slehernem človeku zavest, da strežemo z uničevanjem naravnega okolja po lastnem življenju. Zato so vse pobude, ki vodijo v tej smeri, zelo dobrodošle in hvalevredne.

Inž. Janko Košir

MARKO KREMŽAR

(1)

SIVI DNEVI

Pisce te črtice, ki je izšla leta 1962 v knjigi »Sivi dnevi« v založbi Slovenske kulturne akcije v Buenos Airesu, je Marko Kremžar, sin znanega časnikarja in političnega delavca Franca Kremžarja, ki je pred prvo svetovno vojno pomagal postavljati na Goriškem temelje krščansko usmerjene Slovenske ljudske stranke.

Marko Kremžar se je rodil leta 1928 v Ljubljani. Kot srednješolec je bil pri domobrancih v četi za zvezo. Ker je bil še mladoleten, ko je bil leta 1945 vrnjen iz Vetrinja na Koroškem, ni končal svojega življenja nekje v Kočevskem Rogu, temveč je šel skozi taborišča v Kranju in Škofjihovih zavodih v Sentvidu v zapore na Miklošičevi cesti v Ljubljani, od tam pa v Zavod za politično vzgojo mladine. Kasneje mu je uspelo priti na Koroško, kjer je v Spitalu na Dravi končal gimnazijo, šel na univerzo v Gradu, v Argentini pa

Niko je klecnil in se sesedel v kot. Roke so mu padle čez sključena kolena, oči so srepele v nič, nad desno nosnico mu je rahlo drhtelo...

* * *

Miličnik je prenehal s pisanjem in bobnal s peresnikom po debeli pisni knjigi. Bobnal je molče in z narejeno brezbriznostjo opazoval človeka, ki ga je imel pred seboj.

Pravkar so ga pripeljali, za čez noč, so rekli, a kdo bi verjel. Njegova naloga je bila vpisati jetnika in mu določiti celico, pozvati stražo na hodniku in — lahko noč.

V dveh minutah bi mogel opraviti z njim. In potem? Nočna služba je dolgačasna.

To pot utegne biti zanimivo, kajti človek pred njim nosi uniformo. Častnik N.O.V. je. Zastavnik.

Vzrok pripora ni preveč jasn. Ko bi bila le prometna nesreča, kakor stoji na listu, ga najbrž ne bi takoj prignali v centralne zapore. Sabotaža bo. Ali pa tudi ne... Morda je le res, da drugje ni prostora... V teh zmedenih časih je vse mogoče.

Jetnik je stal pred pisalno mizo z rokami v žepu in gledal v strop. Ni imel dosti čez dvajset let. Gladke, črne lase je imel počesane v brezhibno prečo. Zagoreli obraz so križale ostre, prav nič mladostne poteze.

Kadar se je ozrl na pisarja v plavi, rešasti uniformi, mu je v temnih, vdrlih očeh zasijal zaničljiv nasmešek.

Miličnika je ta samozavest jezila, naravnost dražila ga je.

Pogleda sta se križala in peresnik je prenehal bobnati.

»Torej, kako si rekel — kradel si, praviš?«

Uvod sicer ni bil tako sijajen, kakor bi si zdolgočasni pisar želel, vendar bi po vseh pravilih in izkušnjah moral spraviti onega iz tira. Pa nič. Kakor da bi govoril steni.

Miličnik je spustil pero, obesil roko čez stolno naslonjalo in razkrcil noge pod pisalno mizo. Ni vredno, da bi se človek razburjal, saj je le šala...

»Če boš trmast, boš slabo vozil tu notri, tovariš zastavnik! No, kaj si počel, če nisi kradel?«

(se nadaljuje)

Naša mladina piše in razmišlja

Drugo lice sveta

Osebnost niso nikoli preveč nežen do nacionalistične retorike Združenih držav Amerike, toda tokrat moram priznati, da izjave predsednika Nixona, da je bilo njegovo potovanje v Peking v znamenju miru in jamstvo za plodnejši in realnejši razvoj meddržavnih odnosov v svetovni areni, odgo-varjajo resnici.

S tem potovanjem se je zaključilo obdobje, ki se je začelo pred 30 leti v Jalti, kjer je bila uzakojena razdelitev sveta v dve interesni sferi pod vplivom velesil ZDA in SSSR.

Lahko rečemo, da je nadvlada teh dveh velesil dokončno prenehala obstajati, vsaj v tradicionalnem smislu in tako nevarnem za človeštvo, pod krinko katere je skozi dve desetletji strahovala ves svet.

Na tehtnici svetovne politike so se pojavile nove sile in nove države. Kakršna koli naj bo presoja socialnega in političnega režima Kitajske, vsekakor je treba priznati, da se je zmogla osvoboditi ti-sočletnega srednjega veka ter z-rasti v celoto in postati velesila pod vodstvom preproste kmečkega sina, ki se je izkazal za enega naj-

večjih političnih genijev tega stoletja.

Maoizem je dal kitajskemu komunizmu nov svojstven značaj, ki popolnoma odgovarja nepovljivim razmeram kitajske družbe in je predvsem različen od modela sovjetskega komunizma.

Prisotnost Kitajske na svetovni pozornosti je prisilila k predaji vse tiste politične kroge, najbolj nazadnjaške ter politično slepe, ki so skozi desetletja skušali na vse načine preprečiti, da bi ta država zasedla mesto, ki ji pritiče v internacionalni politiki.

Danes, ko je Kitajska članica OZN, ko so se ZDA odločile, da bodo same posredovalec njenega vstopa v svetovno politiko, se odpira pred nami novo obdobje, docela v nasprotju s preteklim, čigar temelji so sloneli na nepopustljivosti nasprotujočih si blokov. Ta politika je v preteklosti pogosto privedla velesile do odprtih konfliktov ter na prag nove svetovne vojne. Nova situacija, ki je nastala in nastaja, temelji na obstoju več središč političnega vpliva; ZDA in Sovjetski zvezi sta se pridružili Kitajska in Združena Evropa.

Lice sveta se je spremenilo.

O duhovniških poklicih

Vedno bolj pogosto slišimo v naši skupnosti govoriti o pomanjkanju mladih in o staranju in umiranju starejših duhovnikov. Marsikdo upravičeno istoveti ta problem z vprašanjem, ali bo sploh ostalo med nami živo versko in kulturno življenje. In smo deležni očitajočih pogledov in opazk mladi fantje, ki da se bojimo duhovniškega stanu, ki si izbiramo posvetne poklice in ne razumemo velikih potreb našega ljudstva. Take trditve večkrat slišimo in prav je, da se tudi iz naše srede sliši kak glas o tem problemu.

Zmanjšano število duhovnikov je splošen pojav v bolj razvitih družbah. Blagostanje, pomanjkanje težav, udobnost lahkotnega življenja mnoge odvrta od duhovništva. Večina se tolaži s tem, da lahko tudi laik veliko dobrega naredi. Nujen proces bo privedel do tega, da novih duhovnikov sploh ne bo več, če ne bo Cerkev medtem sprejela novih pogledov na duhovniški poklic. Sicer evangelijev ne poznam prav do pičice, vendar mislim, da Bog nikjer ne pravi, da ne bi smel biti za duhovnika primeren laik, saj bi se razlikoval le po nekaterih obljubah, danes niti po obliki ne več. Saj so bili tudi poročeni možje med apostoli, prvimi duhovniki naše vere.

Če je kdaj v preteklosti duhovnik spadal v privilegirane stanove, to danes gotovo ne drži več; prišli smo celo do tega, da je duhovniški poklic zaničevan in se ga vsak boji. Vsi vemo, kakšni egoisti smo danes ljudje in kako radi pozabljamo na bližnjega, ki je osamljen in tak je mnogokrat duhovnik. Razen redkih krogov nima praktično v družbo dostopa. Pomislimo na mladega duhovnika v nedeljo zvečer, ko njegovi sodelavci preživljajo konec tedna v veseli družbi, na plesu, v prijetnem družinskem okolju. Kaj ta duhovnik misli? Kaj občuti? Zato se v svetu, med velikimi narodi, že dvigajo glasovi, ki zahtevajo več pravičnosti in razumevanja za človeške potrebe duhovnikov. Kajti tu ne gre za menihe in puščavnike, ki so si asketsko življenje prostovoljno izbrali; gre za mlade fante, ki so želeli del svojega življenja posvetiti drugim, a so se znašli pred dejstvom, ko zahteva Cerkev od njih, da na sebe čisto pozabijo.

Vsi ti problemi so seveda še potencirani v naši skupnosti, kajti vsemu temu se pridružijo še naša maloštevilnost. V tej maloštevilnosti mislim, da je treba iskati odgovor za tiste, ki vdano molijo za duhovniške poklice. Kajti Bog jih je že zdavnaj uslišal; zadržno vem, da so med nami fantje, ki bi v drugačnih razmerah šli za duhovnike. Toda danes, kdo si upa mlademu fantu prižeti duhovniški poklic? Morda zveni to pregrešno, zato razložim. Že danes, ko je med nami še nekaj duhovnikov, lahko vidimo, kako so največkrat prepušteni samim sebi in kako ljudstvo gleda nanje. Spoštuje jih, a jih ne ljubi; le duhovnik bi moral druge ljubiti in se jim razdajati. In če je še zaenkrat tako, prihaja od tega, ker se ljudje spominjajo žrtev teh duhovnikov v preteklih desetletjih in ker duhovniki delujejo predvsem na prosvetnem področju. Kaj bi bilo že danes, če bi duhovnik — in to bi bila njegova pravica in dolžnost — skrbel samo za dušni blagor svojih vernikov? Še mnogi drugi bi mu ne privoščili prijazne besede!

Predstavljajmo si mladega fanta, ki bi šel zdaj v bogoslovje. Že medtem ko bi študiral, bi prijatelji nanj pozabili. In tudi če bi se še naprej skušal družiti s svojimi vrstniki, bi malokdaj našel na razumevanje za vprašanja, ki se nujno postavljajo mlademu duhovniku in bi se morala postavljati vsakemu mlademu kristjanu. (Današnji rod je pač tak, da pogovori le malokdaj sežejo v globlja vprašanja vere, morale in človeške odgovornosti. Vsakdo rad čim manj misli in si najraje razgovorja o dnevnih kroniki in o naših ozkih domačih političnih in kulturnih zadevah, ki sestavljajo okolje, v katerem živimo.) In ko bi končal študije, bi prišel med nas. Pred sabo bi imel ogromno dela in skrb za duhovno življenje cele naše skupnosti, zraven pa še vse osebne probleme, o katerih sem prej govoril. V pomoč pa nekaj starih sobratov. Njegova družba bi bila običajne stare ženske, ki zahajajo v cerkev in o duhovniku dobro govorijo. Toda mlademu človeku je treba družbe njegovih let, ki ga razume, ga tolaži in mu pomaga. Te pa med nami že danes ni, še manj pa je bo čez nekaj let.

Vse zastoj je torej prositi Boga, naj nam da duhovniških poklicev. Prosimo raje, naj spodbudi v Cerkvi nova gledanja na problem duhovnika; naši skupnosti se res obetajo slabi časi, če ne bo nihče v domačem jeziku skrbel za dušni blagor ljudi. Nekateri mislijo, da bodo rešili problem s tem, da bodo povabili med nas duhovnike iz Benečije ali iz Slovenije. Toda tako bodo samo odložili problem za nekaj let. Kaj ne bi bilo mogoče, da bi v vsakem kraju eden ali več laikov pre-jeli potrebne blagoslove in bi vršili poleg svojega poklica še službo svečenika?

Marsikaj se danes spreminja, življenje bo čez nekaj let drugačno kot danes, toda velika potreba ljudi po božji besedi in po združevanju v verske skupnosti bo ostala. Sredi kristjanov, ki si bodo prostovoljno izbrali vero za vodilo življenja in ki se torej zavedajo svojih nalog, bo delo svečenika prav lahko opravljal eden od njih. V svetu se tega kristjani že močno zavedajo in težko čakajo od Cerkve premika v to smer. Ker je pri nas problem pomanjkanja duhovnikov postal tako pereč, menim, da je najbolj primerno, če se pridružimo željam teh novih sil v Cerkvi in pomagamo, da se v tej smeri reši to veliko vprašanje našega časa.

BERNARD SPACAPAN

Širite „Katoliški glas“

Naša družba pod drobnogledom

V Gorici živimo v družbi, ki vsekakor ni enotna, tako na kulturnem kot na političnem ter športnem polju. To je dejstvo. Mladi smo bolj ali manj vključeni v to okolje, smo del te družbe. Nimam namena poglobljati se v podrobno analizo naše skupnosti, čeprav bi bila tema zelo vabljiva. Mislim, da ni med nami nikogar, ki bi zavestno odklanjal objektivne analize naše stvarnosti; še zlasti med mladimi se ponuja potreba po takem pregledu.

V goriški skupnosti smo Slovenci deljeni v dve skupini: v katoliško, ki se zbira v Katoliškem domu, in ono, ki ima svoj sedež v dvorani Prosvetne zveze. To se pravi, da sta ti dami dve možnosti: ali sem ali tja. Rad bi govoril o mladini, ki spada k prvi skupini. One, ki je na drugem bregu, ne poznam dobro in zato bi bi mi bilo zelo lahko zaiti v neresnične trditve; po mojem mnenju bi bilo koristno, da bi to načelo ne veljalo samo pri nas.

Ponuja se ti možnost spoznati še tretjo skupino, tj. ljudi, ki niso ne tu ne tam; tu pa je najbolj posrečena tale odločitev: o tej se spleča samo molčati.

Enkrat tam po drugi svetovni vojni sem zagledal luč življenja in sedaj sem točno na pol poti do Abrahama; z drugo besedo spadam v mlajšo generacijo in prav o tej bi rad govoril, ker mi je blizu in jo nekoliko poznam. Imam vtis, da je katoliška skupina precej pisana in ti nudi številna presenečenja. V njej najdeš ljudi, ki te ob večernih pogovorih postavijo pred življenjsko vprašanje: ali je Bog? Pa ti je to mlad fant, ki je komaj zlezal skozi nižjo maturo in se čez dan ukvarja z mi-zarstvom. Običeš prijatelja na delu, ki mu je poklic vse prej kot zabava in mu je delodajalec najboljši prijatelj, pa te spomni, da se zvečer spoprijema s Cankarjem in da je Kocbekovo Tovaršijo posodil prijatelju. Srečaš se z nekdanjim sošolcem, ki ga nisi videl že leta in ti pove, da se bo po dolgih letih študija klavirja zdaj lotil še violine. Sediš pri znanu, ki žrtvuje šest večerov na teden za našo stvar in si postavlja problem, kako bi lahko še kaj pripomogel k izboljšanju kulturne rasti pri nas. In še bi mogel naštevati, tja do dolgočasa. Te vtise sem nakazal brez najmanjšega namena, da bi zapel slavospev svojim prijateljem. Za to skrbijo nekateri, ki so že nad petdesetimi, ker se pač bojijo, da bi po njihovem odhodu s te zemlje pozabili nanje, ne samo starejši, ampak tudi mi, ki da bi se morali po njih zgledovati. Prepričan sem, da ni to samo moje mnenje, ampak tudi precejšnje število mojih prijateljev, zlasti še tisti, ki včasih tvegajo življenje po razburljivih športnih spopadih.

Mimejski napadi so bolj pogosti, v me-jah še sprejemljive obzirnosti. Sedimo pri prijatelju v gostilni ob kozarcu; a to še

Tudi naši goriški študentje ljubijo gorski svet. V njih odkrivajo same sebe in božjo bližino. Tu jih vidimo v kraljestvu očaka Triglava, ki so ga že ponovno naskočili in osvojili

Pomlad je dahnila v deželo. Z njo je vzbrstela tudi želja mladih, da se oglasijo in povedo sebi in drugim o sebi in drugih. »Katoliški glas« jim je rad prepustil svoje stolpce v upanju, da bo tako cvetje in zelenje brstelo še naprej in ne bo to le enkrat pomladanski cvet. (Ured.)

Brez pihov ni velike noči; zlasti naš mladi rod najde v njih mnogo čistega veselja

Kako gleda mladina na Marijino družbo

Velikokrat beremo ali slišimo, da so praznovali v tej ali oni vasi ali mestu 70-letnico, celo 80-letnico ustanovitve Marijine družbe. To pomeni, da MD ni mlada organizacija, marveč ima že svojo zgodovino.

Koliko se mladina zanima za take svečanosti in se jih udeležuje, je pa drugo vprašanje. Mlad človek, tudi veren, se ob besedah Marijina družba nehoti ironično nasmeje; mnogo lepše zveni beseda skavtizem. Vendar moramo odkrito priznati, da je MD vršila veliko poslanstvo med slovenskimi dekleti, posebno med tistimi, ki so prihajale služiti z dežele v mesto. V težkih časih fašizma je zbiral dekleta, da so lahko slišale dobro besedo v materinščini. Veliko jih je bilo. V mali dvorani na Placutu v Gorici so uprizarjale razne igre, izdajale glasilo Vijolice, pele pri zboru Marijine družbe, zahajale enkrat na mesec v stolnico k shodu, k duhovnim vajam. V Marijinem vrtcu je bilo od dvajset do trideset deklet. Na kratko: takrat je bila dekliška MD organizacija, ki je imela vodilno vlogo pri mnogih akcijah, medtem ko fantje niso imeli nobene prave organizirane družbe.

Kako pa je danes tu v Gorici? Upam si trditi, da je skoro obratno; zdi se, da skavtski način delovanja zelo navdušuje fante: v malo letih se je skavtska organizacija razbohotila ter število skavtov stalno narašča. Z MD pa je ravno obratno: že več let nima novih članic. MD verjetno ne zadovolji več zahtev in želja današnjih deklet. Pravila se niso spremenila in kar se tiče mladenk, vpisanih v družbo, so tu samo še nekako »formalne«. Potem je tu problem zbor. Pevk je namreč zelo malo, približno trinajst. Hvalevredno je delo dr. Lojzke Bratuževe, ki z velikim prizadeva-

njem in sposobnostjo vodi maloštevilni zbor. Mislim pa, da so predvsem goriška dekleta sama kriva, da z zborom ni vse, kot bi moralo biti, saj je edini ženski zbor na Goriškem. Morda bi se ime »Dekliški zbor Marijine družbe« zamenjal z drugim, kajti pod tem naslovom zgleda, da lahko pojejo v njem samo družbenice.

Tudi pri glasilu Vijolice je opazno majhno zanimanje družbenic samih, še manj pa mladih deklet, dijakinj. Premnoge številke Vijolice vsebujejo le duhovno misel in obvestila.

Tako vse kaže, da imajo goriška dekleta zelo malo smisla za to, da bi se vključile v Marijino družbo. Morda je ta res nekoliko zastarela in potrebuje »moderniziranj«. Bojim pa se, da imajo goriška dekleta premalo smisla in zanimanja za katero koli skupno delovanje: ne smemo pozabiti, da so bile tudi skavtinje že ustanovljene v Gorici, pa so ravno tako propadle.

Razveseljivo dejstvo je le, da je letos v Marijinem vrtcu približno osemnajst deklet; izmed teh pa se bo zelo težko katera vpisala v MD, kajti sistem slednje je zelo različen od delovanja v Marijinem vrtcu. Ali naj se članice vrtca prekrstijo v skavtinje? Verjetno bi bil korak prevelik. Zato mislim, da je najbolje, da članice Marijinega vrtca nadaljujejo s svojim delom in da si z doraščanjem najdejo svojo pot in organizacijo, vedno v okviru krščanskih načel in da se tudi v tem smislu preme-njujejo.

Goriška dekleta pa vabim, naj gredo na Placuto, kjer je sedež Marijinega vrtca, in naj preberejo Gregorčičeve besede: »Dolžan ni samo, kar veleva mu stan, / kar more, to mož je storiti dužan!«

Troilus

velj

PRIPOROČAMO

Mladi goriški pesnik Ace Mermolja se oglašja v zadnjih letih v raznih slovenskih revijah. Sedaj se nam je prvič samostojno predstavil z desetimi »pesniškimi listi«. Publikacijo, ki nosi naslov »Pesniški list 3«, sta izdala Založništvo Tržaškega tiska in Založba Lipa.

Pri založbi Mladinska knjiga je izšla knjiga Jožeta Felca »Dobro jutro, svoboda«. Novele so jasno in živo pričevanje o času tik po vojni, o času »mlade svobode« z živim prislukom za človekovo podobnost tistega časa.

SLOVENSKO KATOLIŠKO KULTURNO DRUŠTVO »HRAST«
vabi v ponedeljek dne 3. aprila v Doberdob na tradicionalni

PRAZNIK POMLADI

ob 10. uri: otvoritev praznika in razstave umetniških slik, obenem pričetek bogatega srečolova (pršut, salame, vino itd.);

ob 15. uri: prijateljsko športno srečanje v odbojki med ženskima ekipama »Mariano« in »Hrast«. Sledijo šaljive tekme;

ob 17. uri: nastop folklorne skupine iz Ločnika.

Praznik se bo zaključil ob zvokih ansambla »O, JEJ« iz Doberdoba, ko bo tudi priložnost za veselo rajanje.

Poskrbljeno je za zabavo najmlajših.

Ves dan bo deloval dobro založen buffet z domačimi jedili in s pristno pijačo.

Praznik bo ob vsakem vremenu.

Novi goriški župan

Goriški občinski svet je na svoji seji v ponedeljek 27. marca izvolil novega župana, da bi nadomestil dosedanjega župana Martino, ki kandidira za senatorja kot predstavnik goriške Krščanske demokracije in zato ne more več opravljati županskega mesta v občini z nad trideset tisoč prebivalci.

Novi župan je dosednji odbornik za finance Pasquale De Simone, ki je istočasno tudi pokrajinski tajnik goriške KD. Zanj je glasovalo 29 svetovalcev levsredinskih strank, tj. KD, PSI, PSDI, PRI in SDZ. Ostali so se vzdržali oz. so oddali bele glasovnice.

Pred tem je občinski svet vzel na znanje odstop župana Martine. Ob tem se je razvila precej obširna debata, v kateri so predstavniki vseh strank sicer priznali prejšnjemu županu osebne in upravne sposobnosti, temeljito pa so ločili njegovo politično delovanje. Tako je tudi svetovalec SDZ prof. Bratina dejal, da ne glede na upravne sposobnosti župana Martine Slovenci ne moremo biti zadovoljni z njegovim »razglašnim« zadržanjem do manjšine in da pomeni zato njegovo sedemletno županovanje v glevnem razočaranju pričakovanje, čeprav je bila manjšina vedno pripravljena sodelovati.

Tudi ob glasovanju za novega župana se je razvila živahna debata s posegi svetovalcev vseh strank. Pri tem so spet v glavnem ponovili, da ne gre toliko za izbrano osebo iz vrst Krščanske demokracije kot za politični akt zaupanja oziroma nezaupanja neki formuli. Stranke leve sredine so vse izrekle mnenje, da sprejmejo kandidaturu predlaganega župana, v kolikor ima prav večinska stranka v tem primeru pravico, da določi kandidata na župansko mesto. V svojem zopetnem posegu je svetovalec SDZ poudaril željo, da bi bil novi župan predvsem župan vseh občanov ne glede na jezik in da bi se zavzel za nujne rešitve onih vprašanj slovenske narodne skupnosti, ki spadajo v občinski okvir, kot so zgradbe za slovenske šole ter zadeva razlastitev, ki terjajo nujno in pravično rešitev.

Novi župan De Simone se je v svojem pozdravnem govoru zahvalil za izkazano zaupanje svetovalcev ter nakazal nekaj glavnih problemov občinske uprave. Na žalost pa sploh ni omenil problema slovenske manjšine in ureditve njenih odprti vprašanj. Zato lahko le izražamo upanje, da v svojem županovanju ne bo sledil zgledu svojega predhodnika in pokazal kaj več občutljivosti za našo skupnost.

Srečanje prijateljev
Zavoda sv. Družine

V nedeljo 26. marca se je zbrala v Zavodu sv. Družine v Gorici lepa skupina zavodovih prijateljev. Bilo jih je nad trideset; več oseb, tudi članov SKAD-a, je pismeno izrazilo svojo solidarnost in obžalovalo, da se zaradi poprej sprejetih obveznosti ne bodo mogli udeležiti srečanja. Msgr. Močnik, predsednik »Društva slovensko sirotišče«, je pozdravil udeležence, raker je s. Rafaela podala kratko poročilo o vodstvu, o osebju, gojencih ter o življenju in poslovanju zavoda. Zatem je s. Suzana spregovorila o težavah, o veselju in razočaranjih, ki jih nudi vzgojno delo v teh tako kritičnih časih. Srca pričujočih so se vzradovala, ko sta dve gojenki opi-

sali, kako težko gojenke pričakujejo, da se vselijo v novo poslopje, in ko je poredni gojenček pristavil, da njega in druge »fante« bolj kot poslopje zanimajo nova igrišča, kjer se bodo sproščeno predali svojim igram.

Dr. Klinec je poudaril, da so se sešli prijatelji, ki jih družijo ista ljubezen in naklonjenost do ustanove, ki je izredne važnosti za slovensko narodno skupnost na Goriškem. Širok je krog prijateljev. Predočiti hoče nekaj osebnosti in ustanov, ki so močno zaslužne za zavod. Omenil je ustanovitelja in trikratnega obnovitelja zavoda dr. Andreja Pavlica in še več drugih značilnih likov ter ustanov, zlasti županstev, ki so pristopila med ustanovnike in veliko prispevala z denarno pomočjo in moralno podporo. Potem je očrtal naloge, ki jih bo zavod vršil v bodoče: versko-narodna vzgoja otrok in dekliške mladine, pomožna duhovna oskrba vernikov, ki živijo v neposredni zavodovi bližini, uveljaviti se kot središče duhovnih, vzgojnih, prosvetnih srečanj, tečajev, obnov, in končno služiti kot dom počitka zlasti tistim, ki so svoje delo posvetili delu za verski, narodni in kulturni blagor našega ljudstva.

Sledil je živahen razgovor, ki je še bolj razkril čustva iskrene simpatije, ki jo čutijo udeleženci do te ustanove, ter pripravljenost, da podprejo na različne načine zavod, ki si z graditvijo novega seže tako drzno prenavlja svoj zunanji obraz ter postavlja temelj še bolj učinkoviti prisotnosti v našem narodnem občestvu. Okoli zavoda, tako so se številni izjavili, naj se strneta mesto in dežela, zastopniki osrednjih ustanov in predstavniki naših vasi, nato naj se na tej široki podlagi izvoli poseben odbor, ki naj za tem povzema pobude in dejavnosti v zavodovo pomoč. Za zdaj naj se osnuje samo »pripravljalni odbor«, v katerega naj stopijo zastopniki raznih družbenih skupin.

Po imenovanju tega začasnega odbora je sledil skupni ogled nove zgradbe, ki se je v teh mesecih kar lepo dvignila, saj ji dejansko manjkata le še eno nadstropje in streha.

Pripravljalnemu odboru želimo, da bi mu uspelo postaviti ta zavod v središče zamejske slovenske pozornosti.

Mednarodno srečanje
o obmejnih vprašanjih

Pred dnevi se je v Gorici zaključilo mednarodno zborovanje o problemu meja, ki ga je organiziral Inštitut za mednarodno sociologijo v Gorici. Simpozija se je udeležilo veliko število znanstvenikov iz 15 držav Evrope in Amerike ter Azije. Na srečanju je sodelovalo veliko slovenskih in jugoslovanskih sociologov; obravnavali pa so tudi mnogo tem v zvezi s slovensko manjšino. Seminar je ob navzočnosti najvišjih oblasti odprl državni podtajnik Belci. Zadnji dan je na njem spregovoril tudi slovenski deželni svetovalec dr. Štoka.

Zal, da na simpoziju, ki je obravnaval prav problematiko obmejne sodelovanja, ni bilo med uradnimi jeziki (angleščina, francoščina, nemščina ter italijanščina) tudi slovenščina. Na to bi morali prireditelji vedno paziti, saj je prvi namen tega inštituta prav raziskavanje problematike o mednarodnih odnosih na narodnostno mešanem ozemlju.

Ekumensko potovanje
na Češkoslovaško

Potovanje, ki ga prireja Apostolstvo sv. Cirila in Metoda v Trstu in Gorici, se bo vršilo od 21. do 30. avgusta 1972. Vodja tržaške skupine je dr. Angel Kosmač, goriške pa prof. Mirko Rijavec. Pokroviteljstvo je bilo poverjeno dr. Rudolfu Klincu, študijsko vodstvo je v rokah prof. Mirka Rijavca.

Iz programa:
21. avgusta: odhod iz Gorice s Travnika ob 6. uri, iz Trsta izpred sodnije ob 7. uri. Vožnja preko Ljubljane, Maribora (kosilo), Gradca do Maria Zell.
22. avgusta: od Maria Zell preko Meyerlinga na Dunaj. Prenoečevanje v študentskem domu »Korotan«.
23. avgusta: ogled Dunaja.
24. avgusta: z Dunaja v Bratislavo na Slovaškem, obisk mest Nitre in Trnave, prenočevanje v Bratislavi.
25. avgusta: vožnja do Velehrada, nato naprej do Brna na Moravskem, kjer sledi namestitvev v hotelu.
26. avgusta: iz Brna v Olomouc, nato v Prago. Tam prenočevanje.
27. avgust: celodnevni ogled Prage.
28. avgusta: povratek preko Čeških Budajevic do češko-avstrijske meje. Postanek v Mathausnu, nadaljevanje vožnje do Linza.
29. avgusta: iz Linza do Kremsmünstra, nato naprej do Admonta. Tam prenočitev.
30. avgusta: iz Admonta preko Judenburga do Krke, obisk Gospe Svete. Povratek preko Celovca in Trbiža. Prihod v Gorico in Trst v večernih urah.

Cena potovanja, ki obsega okrog 2.500 km, je 92.000 lir na osebo. V to ceno je vključeno: prevoz v avtobusu tipa Mercedes O 302, gostinske usluge, razne vstopnine. Le tarifo za češki vizum je treba plačati posebej.

Vsak udeleženec mora imeti veljaven potni list. Za češki vizum bo poskrbelo vodstvo romanja. Vpisovanje se vrši v Trstu pri dr. Angelu Kosmaču, župniku v Ricmanjih, tel. 820570, v Gorici pri Arturju Koshutu, ul. Mameli 8, tel. 52-65.

Odbojka. Olympia je končno le prišla do svoje prve zmage. Na domačih tleh je preteklo soboto premagala moštvo CABAR iz Roviga s 3 : 1 (15 : 10, 15 : 10, 14 : 16, 15 : 10). Zmaga bi bila lahko še popolnejša, 3 : 0. V tretjem setu so namreč Goričani vodili s 14 : 9, toda živčnost in mladostna neizkušenost sta povzročili, da so kapetan in igralci izgubili glavo in se je igra podaljšala še za en set.

Pohvaliti je treba vse igralce, ker se je vsakdo potrudil po svojih močeh in sposobnostih. Prijetno je presenetil mladi Pavlo, ki je prvič letos igral celo tekmo in zraven še v vlogi dvigača, ki je najdelikatnejša.

Tehnična ocena: v vsej igri so bili zgrešeni samo trije servisi; precej dobro je bilo lovljenje (sprejemanje) nasprotnikovih servisov; napad je deloma zadovoljil; šepala pa je še vedno obramba (blokiranje), zlasti pa kritje v polju.

Glede taktike: a) pozna se, da manjka nekdo od zunaj (»s klopi«), ki bi pomagal v kritičnih trenutkih kapetanu in mu svetoval (menjava igralcev, klicanje »časa«, ugotavljanje šibkih nasprotnikovih točk, itd.); b) klicanje »časa« služi za počitek in pomiritev ter za navodila, ne pa za medsebojne očitke!

Ponovimo, kar smo že zadnjič ugotovili: če bo ekipa igrala mirno in borbena kot v Bellunu, bo odnesla še kakšno zmago. Igrali so: Blažič (Komjanc), Černic, Kraner (kap.), Soban (Mačus), Spacapan in Tommasi.

Prihodno tekmo bo Olympia igrala dne 8. aprila v Mestre.

Promocijsko prvenstvo v odbojki. Prejšnji teden se je pričelo odbojgarsko promocijsko prvenstvo, na katerem nastopa pet ekip, od teh sta dve slovenski, in sicer Velox iz Štandreža in goriška Olympia.

Velox je prvo tekmo odigral proti zelo močnemu moštvu UGG iz Gorice in izgubil 3 : 1.

Olympia je v prvi tekmi gladko odpravila moštvo AGI. Srečanje Velox-Olympia se je zaključilo v prid prvi ekipi z rezultatom 3 : 0 (15 : 6, 15 : 6, 16 : 14). Igralci Veloxa so prva dva seta odigrali sproščeno in so se zlasti v napadu izkazali zelo učinkoviti.

Za Velox so nastopili Plesničar Ivan, Nanut Rudi, Riaviz Jordan, Nanut Karel, Brešan Mavricij, Makuc Bojan, Paulin Igor, Zavadlav Valter in Brisko David; za Olympijo pa Cotič Marko, Mozetič Mitja, Oman, Marangon, Pavletič, Uršič.

OBVESTILA

Na veliki petek bo za slovenske vernike v Gorici ob 7. uri zjutraj v stolnici sv. križev pot, ob 10. uri dopoldne češčenje sv. Rešnjega Telesa za mladino pri Sv. Ivanu, ob 17. uri pa istotam obredi velikega petka. Ob 20. uri zadnja postna pridiga pri Sv. Ignaciju na Travniku.

Velikonočni obredi se bodo pričeli na veliko soboto zvečer ob 19.30 v cerkvi sv. Ivana. Sledi sv. maša in blagoslov jedil. Naslednje jutro ob 6.30 vstajenska procesija v goriški stolnici, sv. maša in nato velikonočni blagoslov jedil.

Goriškim romarjem v Strunjan sporočamo, da bo odhod s Travnika na velikonočni ponedeljek 3. aprila ob 7. uri zjutraj. Iz Strunjana bo pot vodila v Poreč, zanimivo in slikovito mesto ob istrski obali.

Slovensko gledališče v Trstu bo priredilo v soboto 1. aprila ob 15.30 v Kulturnem domu pravljico igro Saše Skufca »Trnuljčica«.

Balet Slov. narod. gled. iz Ljubljane bo gostoval v Kulturnem domu v Trstu v ponedeljek 3. aprila ob 16. uri in v torek 4. aprila ob 21. uri.

DAROVI

Za Zavod sv. Družine: Franc Simčič v počastitev spomina v ZDA umrlega Ivana Avseneka 5.000; dve prijateljici 3.000; A. S. 3.000; družina Hubert Močnik 50.000; N. N. 40.000; Kati Kerševani 10.000; Hribernik 5.000; Ivan Perat 10.000; dr. Igor Franko 10.000; M. M. 10.000 lir.

Za Alojzijevešče: Hranilnica v Sovodnjah 40.000 lir.

Za Katoliški dom: M. M. 10.000 lir.

V spomin pok. brata Vladka Komaca, župnika v Sovodnjah: za »Katol. glas« 30.000, za Zavod sv. Družine 20.000 in za Alojzijevešče 20.000 lir.

Za moški zbor »M. Filej«: N. Makuc ob mamini smrti 10.000 lir.

Za tiskovni sklad »Katol. glasa«: N. N., Gorica, 5.000 lir.

Za Marijanišče: Tončka Sinigoj 2.000; N. N. mesečni prispevek 1.000 lir.

Za Baragov dom v Ricmanjih: družina Zlobec-Vouk, Milje, 30.000; družina iz Ricmanj 15.000; družina iz Ricmanj 15.000; družina iz Trsta 10.000; družina iz Domja 1.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnin pa daj večni pokoj!

Vsem včlanjenim društvom in pevskim zborom kakor tudi drugim slovenskim organizacijam ter vsem, ki naše prosvetno-kulturno delo s svojim sodelovanjem, udeležbo in gmotno pomočjo podpirajo, vošči

Zveza slovenske katoliške prosvete v Gorici

krščansko in globoko doživete praznike Gospodovega vstajenja

DROGERIJA

VIDA

GORICA - ul. Seminario 10 - tel. 28-87

URARNA IN ZLATARNA

Vizintin Jožef

GORICA - UL. MONACHE 9

TRGOVINA ČEVLJEV

ALPINA

GORICA - UL. RASTELLO 34 - TEL. 36-67

Ob velikonočnih praznikih čestitajo in pozdravljajo:

TVRDKA

VETRIH

UVOZ - IZVOZ

Velika zaloga nafte, gazolija za centralno kurjavo
ter kerozena

GORICA, ul. Lantieri 5 - tel. 2527

MOŠA, ul. Isonzo 9/b

TRGOVINA

z jestvinami in
z vsemi kmetijskimi
potrebščinami. Na voljo
razpršilci IRKO

Karel Komjanc

Bukovje 6 - Tel. 81-108

ŠTEVERJAN

TRGOVINA Z JESTVINAMI
IN MESANIM BLAGOM

OSKAR KOVIC

PEC 20

Tel. 88016

Elia Čuk

Kolesa, motorna kolesa, radijski
sprejemniki, šivalni stroji,
pritikline

GORICA, Trg Cavour 9

Tel. 35-36

★

SLOVENSKA TELEVIZIJA

Sporod od 2. do 8. aprila 1972

Nedelja: 9.40 Po domače z ansamblom
Savski val in triom Franca Baharja. 11.00
Otroška matineja. 11.45 Mestece Peyton.
18.05 Otroci galerije, francoski film. 22.10
Hokej Jugoslavija: Japonska.

Ponedeljek: 17.45 Srečni princ. 20.35 Do-
bri čevljar in ubogi ribič - tv drama.

Torek: 17.45 F. Bevk: Pesterna. 18.15 Od
zore do mraka. 19.30 To je marketing.
20.35 Dom na griču, ameriški film.

Sreda: 17.50 Don Kihot. 19.05 Na sedmi
stezi. 20.35 Igralci. 21.25 Civilizacija.

Četrtek: 17.40 Veseli tobogan: Koper.
18.30 Čarni svet živali. 19.00 L. Bernstein
predstavlja: Zahvala učiteljem. 20.35. Četr-
tkovi razgledi. 21.35 Bos skozi pekel, ja-
panska nadaljev. 22.20 Jazz na ekranu.

Petek: 17.35 Veliki in majhni: gledališče.
18.40 Gospodinski pripomočki: Likanje.
18.50 Ekonomsko izrazoslovje. 19.00 Me-
stece Peyton. 20.30 Kviz 72. 21.40 Črno
seme, makedonski film.

Sobota: 16.30 Državno košarkarsko pr-
venstvo. 18.20 Štirje tankisti in pes, poljski
film. 20.30 Zabavno glasbena oddaja. 21.30
Na poti k zvezdam, film. 21.55 Tekmeča,
film.

★

Slovenska Prosvetna Matica v Trstu va-
bi na predavanje dr. Antona Kacina, ki bo
v nedeljo 16. aprila ob 10.30 v društvenih
prostorih v ulici Machiavelli 22/II o temi
Pisatelj Joža Lovrenčič — pesnik sloven-
skega epa o Faustu. Dne 25. aprila ob 10.30
bo govoril v istih prostorih dr. Avgust
Sfiligoj o temi: »Slovenci v Italiji terjamo
priznanje svojih kulturnih, narodnih in
socialnih pravic«. To bo že drugi del pre-
davanj dr. Sfiligoja o Slovencih v Italiji.
Prvi del je bil na sporedu dne 19. marca,
ko je dr. Sfiligoj govoril o boju Slovencev
v Italiji po prvi svetovni vojni. Udeležba
pri tem predavanju je bila nadpovprečna.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca:
Trgovski 70 lir, osmrtnice 100 lir, k
temu dodati 8% davek za registrski urad.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

TRGOVINA

AI SETTE NANI

(PRI SEDMERIH PALČKIH)

V ulici IX Agosto 2/D - tel. 35-54

BOGATA IZBIRA OTROŠKE KONFEKCIJE
OTROŠKI ARTIKLI IN NAJMODERNEJSE
OTROŠKO POHISTVO

Hotel BLED in Hotel DANIELA

Roma - Rim, ul. S. Croce in Gerusalemme 40

LASTNIK: VINKO LEVSTIK

TRGOVINA ČEVLIJEV

And. ČOTAR

GORICA - CORSO VERDI 78 - TEL. 25-17

Tiskarna BUDIN

GORICA - Riva Piazzutta, 18

Tel. 26-76

TVRDKA

Košič Benedikt

V obnovljenih prostorih v pritličju in v prvem nadstropju
dobite zelo veliko izbiro vseh vrst obutev.

Tel. 5162

GORICA

Ul. Rastello 1

TVRDKA

TERPIN

IMPORT - EXPORT

Bogata zaloga kmetijskih strojev

Duca d'Aosta 42 - Tel. 87-218

GORICA

TRŽAŠKA
KREDITNA
BANKA
vošči vsem
rojakom
doma in
po svetu
prijetne
velikonočne
praznike.
Zaradi svoje
solidnosti
pri poslovanju
si je ta
denarni
slovenski
zavod
pridobil
zaupanje
vseh Slovencev
in uživa
velik
poslovni
ugled
vseposod

BCKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE

S. P. A.

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

GLAVNICA LIR 600.000.000 — VPLAČANIH LIR 300.000.000

Tekoči računi — hranilne vloge — krožni čeki
varnostne skrinjice — neprekinjena blagajna

Dopisniki po vsej Italiji

MENJAVA VSEH TUJIH VALUT

T R S T

Brzjavni naslov: Bankred

UL. F. FILZI št. 10

Tel. 38-101 — 38-045